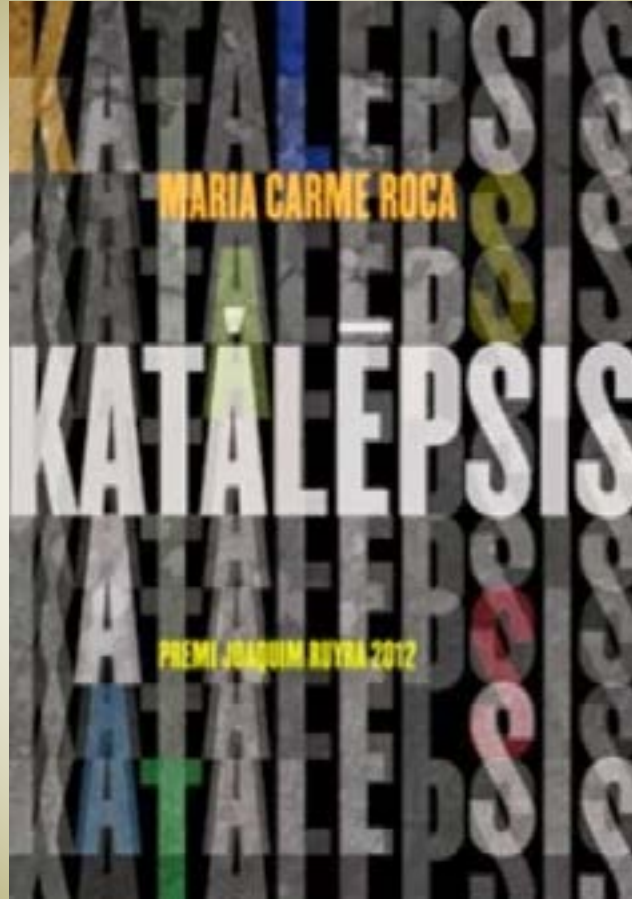

EL GUST PER LA LECTURA

curs 2019-2020

Quadern de l'alumnat

El gust per la Lectura 2019 – 2020
Tercer i Quart d'ESO

Katalepsis

Quadern de l'alumnat

Departament d'Educació
Sub-direcció General de Plurilingüisme
Servei de Suports i Recursos Lingüístics

Isabel Pau Custodio i Albert Vilaplana Serralta

Atès el caràcter docent d'aquesta publicació, per a la citació de fragments de textos d'altri i la reproducció de fotografies procedents d'obres publicades (de les quals se cita adequadament la font i el nom de l'autor) ens acollim al dret de citació reconegut a l'article 32.1 del Text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, i a l'article 10.2 del Conveni de Berna per a la Protecció de les obres literàries i artístiques, de 9 de setembre de 1886; i, per tant, està exempt de la necessitat d'autorització i abonament dels drets d'autor.

Els continguts d'aquesta publicació estan subjectes a una llicència de [Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional de Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/). Se'n permet còpia, distribució i comunicació pública sense ús comercial, sempre que se'n citi l'autoria i la distribució de les possibles obres derivades es faci amb una llicència igual a la que regula l'obra original.

La llicència completa es pot consultar a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/es/deed.ca>

ÍNDIX

Introducció	4
Abans de llegir	6
Analitzem la portada i la contraportada del llibre	7
Sinopsi	7
Prefaci	7
Escriptor o escriptora?	8
Mentre llegim	9
Seguim els passos dels personatges	10
Tot el que llegim, ja havia estat escrit? (Primera Part)	10
Després de llegir els diversos capítols	11
Preludi - Una estona abans	12
1a Part: Èric - 1_La ràbia; 2_El control	16
1a Part: Èric - 3_El pla; 4_El cop	20
1a Part: Èric - 5_El número; 6_L'atac; Interludi	26
2aPart: Gerard - 7_El penjat; 8_El joc	33
2aPart: Gerard - 9_La volta; 10_El truc	38
2a Part: Gerard - 11_La Bola; 12_La topada; 13_El cau; Interludi	45
3a Part: Lara; 14_La banda; 15_La trucada	51
3a Part: Lara; 16_La manta; 17_El viatge	57
3a Part: Lara; 18_La prova; 19_El comiat	63
3a Part: Lara; 20_La Caixa; 21_La mort	68
Epíleg; Tres hores més tard	72
Cloenda	78
Tot el que llegim ja havia estat escrit? (Segona part)	79
Qui no és agraït, és un malparit	85
La vida té múltiples camins	86
Avaluem el projecte	89

INTRODUCCIÓ

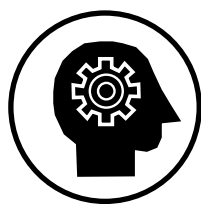
La nit. La casa del misteri. El germen del vici i la corrupció humanes. La meitat de la vida que passem dormint. O en vetlla. La part fosca que ens acompanya cada dia. És en aquest tram de la vida on transcorre la nostra història. Katalepsis és una novel·la protagonitzada per l'esperit de la nit, encarnat en uns joves que habiten entre Barcelona i l'àrea metropolitana.

El risc, l'abisme, el precipici vital com a forma de vida, aproximar-se a la mort per sentir-se viu..., una caiguda eterna i perenne, un pou infinit que al matí següent et retorna a la vida.

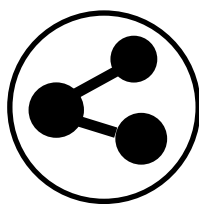
En aquest quadern us proposarem que, a més de gaudir de la novel·la, aprofundi en els temes que tracta des de tres eixos diferents: el científic, el literari i el creatiu. Per això, pot ser que treballeu els continguts de la novel·la en diverses matèries, per exemple, biologia i llengua i literatura catalanes, o bé que feu algun projecte interdisciplinari a partir d'algun dels aspectes que aborda.

La proposta s'estructura en quatre grans apartats:

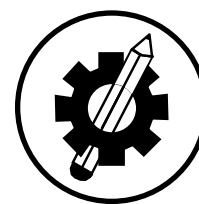
- **Abans de llegir**, fareu activitats per preparar la lectura i engrescar-vos a entrar dins la narració, fixant-vos en l'embolcall, perquè us donarà pistes clau per entendre i gaudir l'obra.
- **Mentre llegiu**, fareu activitats que us ajudaran a seguir el fil del que està passant dins la novel·la, sense trencar el ritme de lectura ni el plaer de llegir.
- **Després de llegir uns quants capítols**, fareu algunes activitats per aprofundir en els temes que presenta la novel·la. Aquestes activitats podran ser d'un d'aquests tres tipus:

APROFUNDIM

FEM CONNEXIONS

TALLER DE CREACIÓ

- **Un cop hagueu llegit tot el llibre**. Quan acabeu de llegir la novel·la, aprofundireu en els diferents personatges i en algun dels temes tractats. També valorem que us ha semblat el llibre i que heu après llegint-lo i fent les activitats.

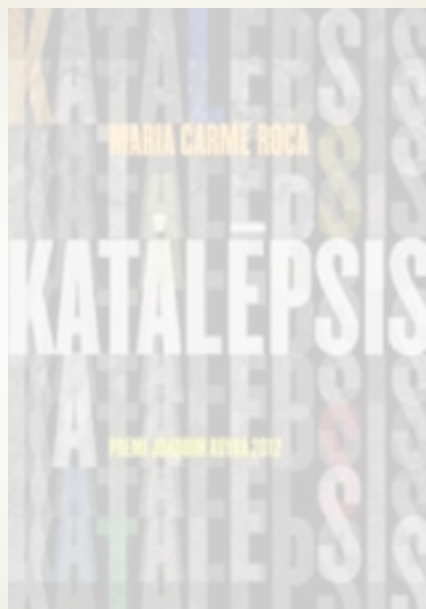
Finalment, volem acabar amb una petita proposta. Com que sereu uns quants realitzant aquestes activitats, pensem que pot ser molt interessant compartir les vostres descobertes i creacions relacionades amb la lectura d'aquesta novel·la. És per això que us animem a compartir a les xarxes socials les vostres creacions, opinions, activitats, etc., sota les etiquetes:

#gustperlalectura

#llegimkatalepsis

ABANS DE LLEGIR

EL GUST PER LA LECTURA

curs 2019-2020

Analitzem la portada i la contraportada del llibre

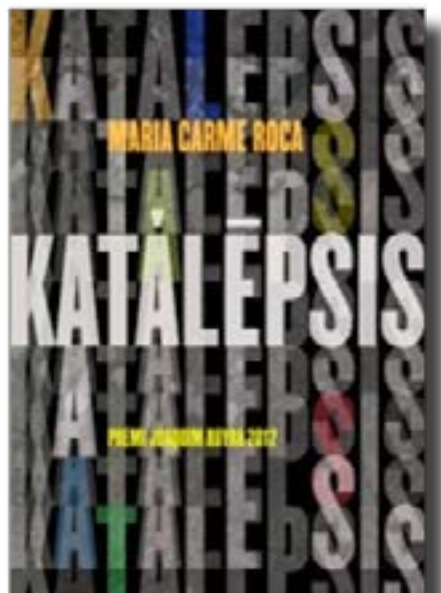

Observeu l'exterior del llibre:

- Qui l'ha escrit?
- Coneixeu l'autora d'aquest llibre?
- Coneixeu cap altre llibre d'aquesta autora?
- Ha guanyat cap premi?

Després podeu observar la il·lustració i el títol:

- Què podeu observar a la coberta?
- Quines pistes ens dona sobre el llibre?
- Què significa "katalepsis"?
- Per què s'escriu amb K i no amb C?

Sinopsi

La sinopsi d'aquest llibre ens acosta pràcticament fins al capítol II, ja que fa un plantejament inicial bastant ampli. Com que no volem fer més espòilers que el que ja ha fet l'editorial, us plantegem unes quantes preguntes sobre la sinopsi per tal d'anar dibuixant el marc conceptual del llibre:

- Heu vist drogues legals o il·legals en ambients festius?
- Penseu que, tal com suggereix la sinopsi, la gent que pren drogues es margina? És un camí intermedi? O és ben bé al contrari?

Prefaci

Tot just obrir el llibre, podeu trobar una dedicatòria afectuosa als fills de l'autora. La vida d'un escriptor exigeix passar molt temps en soledat i els éssers estimats, en aquests moments de solitud creadora, li són un pilar fonamental. Si passem a la pàgina del costat, trobareu un text signat per un més que conegut autor britànic, el contista i poeta romàntic Edgar Allan Poe:

Es pot afirmar amb certesa que cap fet és tan propici per causar el grau màxim d'afllicció física i mental com l'enterrament previ a la mort. L'opressió insuportable dels pulmons, els gasos sufocants de la terra humida, l'estretor a la roba mortuòria, l'abraçada rígida de la casa angosta, la negror de la Nit absoluta, el silenci com una

mar que aclapara, la presència invisible però palpable del Cuc Vencedor.

Egdar Allan Poe, “L’enterrament prematur”

1. Busqueu aquest escriptor a Internet i poseu-li cara.
2. Podeu llegir també el seu famós poema [El Corb](#). Què penseu que pot tenir a veure aquest poema amb el contingut de la novel·la que llegireu?
3. Com tendim a veure la mort: com un pas inevitable o com una cosa dolenta?

Escriptor o escriptora?

Maria Mercè Roca és una autora consolidada, premiada, llegida i reconeguda per petits i grans. Però és possible que l’inici de la seva carrera hagi estat feixuc i complicat, com en la major part de carreres artístiques.

- Cerqueu-ne el perfil a [escriptors.cat](#) i llegiu-hi la informació bàsica.

De vegades, els autors i les autores s’amaguen rere pseudònims, noms ficticis els quals, generalment, sonen millor a l’oïda que els noms ordinaris. Stephen King, Eugeni d’Ors són dos exemples d’aquest tipus de creadors. Busqueu a Google els seus pseudònims.

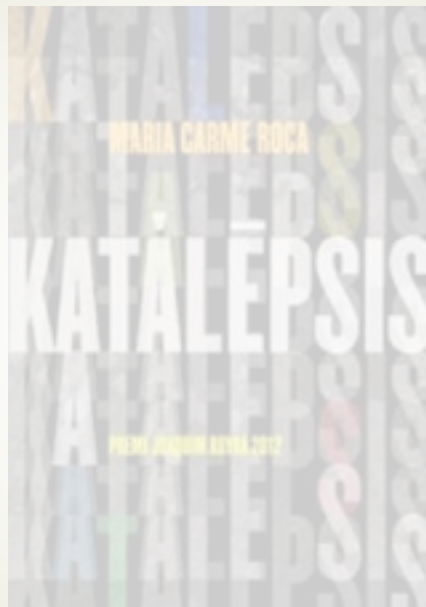
Fins aquí la vessant innocent de l’assumpte. Ara la part més fosca...

- Fent servir el vostre mòbil o l’ordinador, busqueu aquests cinc pseudònims, esbrineu a qui pertanyen i per què se l’han posat.
- Quan ho tingueu debateu-ne a classe els possibles motius.

EL PSEUDÒNIM...	PERTANY A...	EL VA ADOPTAR PER...
Víctor Català		
Antonio Salas		
J.K.Rowling		
Joles Sennell		
Ofèlia Dracs		

EL GUST PER LA LECTURA

curs 2019-2020

Seguim els passos dels personatges

Com descobrireu en aquest llibre, els personatges, uns adolescents, viuran moltes experiències i estaran sempre a la cerca d'alguna cosa, d'un amic o d'un mateix..., ja ho veureu! Aquesta cerca interior es veurà reflectida en una activitat constant, que farà que els personatges no parin de moure's d'un lloc a l'altre.

Gràcies a la novel·la, podreu anar situant aquells llocs per on es mouen; per exemple, sabem que el seu institut està situat al centre de Barcelona.

Això és justament el que us demanem que aneu fent al llarg de la lectura:

- Individualment caldrà que aneu assenyalant en un mapa on es troben els principals protagonistes d'aquesta novel·la: l'Èric, el Gerard, l'Edu, l'Alexis, la Lara i Bavi.
- Per a fer-ho aneu a l'aplicació Google Maps, aneu al Menú i cliqueu "Els meus llocs"> "Mapes" > "Crea un mapa".
- Feu una capa per a cada un dels personatges i compartiu el vostre mapa amb el professorat.
- Aneu marcant els punts on es troben els personatges mitjançant un "marcador".
- A mesura que un personatge es mou, heu d'anar actualitzant la seva posició amb un nou punt amb el marcador. No esborreu el punt anterior ja que d'aquesta manera, al final de la novel·la, tindreu el recorregut de tots els personatges des de l'inici fins al final.

Tot el que llegim, ja havia estat escrit? (Primera Part)

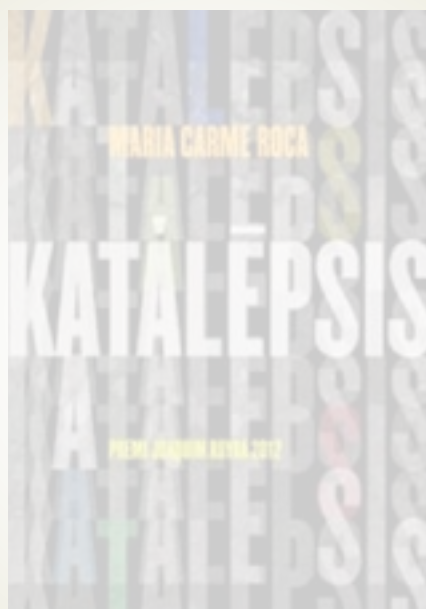
Molts llibres citen, abans de començar, fragments d'altres obres. Aquestes citacions, que són veritables tresors per a l'escriptor, ens proporcionen una pinzellada sobre l'essència del que llegirem a continuació. Ja hem vist a l'activitat d'abans de llegir el llibre una primera citació introductòria que ens dona pistes sobre allò que llegirem. De vegades la citació no sembla tenir una relació directa amb el llibre, o la relació es veu una vegada s'entra de ple en la lectura.

- Us proposem que, al llarg de la lectura, aneu recollint les referències literàries que hi trobareu, tant si són a l'inici d'un capítol com al bell mig. Marqueu la pàgina on és amb un post-it on l'haureu transcrit.

DESPRÉS DE LLEGIR ELS DIVERSOS CAPÍTOLS

EL GUST PER LA LECTURA

curs 2019-2020

PRELUDI - UNA ESTONA ABANS

Què passarà?

Un personatge se'ns presenta des del seient de darrere d'un cotxe: l'Èric. O, més aviat, la consciència de l'Èric. És catalèptic.

El diccionari (DIEC) ens diu que la catalèpsia és un...

Trastorn psicomotor consistent en tensió i rigidesa musculars amb incapacitat de moviments espontanis, que fa que els membres restin immòbils en la posició en què se'ls col·loca.

Veiem, doncs, que l'Èric és un protagonista peculiar, amb una consciència molt activa però amb un cos molt, diguem-ne, passiu. L'Èric ens explica coses sobre un espectacle, la combinació entre catalèpsia i cocaïna i, fins i tot, arriba a parlar de víctimes. Tant ell com el seu col·lega Gerard tramen alguna cosa... Resulta que els dos nois es dediquen a fer autèntics xous nocturns i no recomanables per a menors d'edat: provoquen que l'Èric pateixi atacs catalèptics a través de la cocaïna; una vegada s'acosta a l'estat desitjat, provoquen una baralla estudiada al detall i aconsegueixen que l'atacant se senti culpable d'un assassinat involuntari i, sobretot, inesperat.

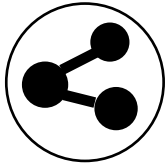
Discussiu per parelles a partir de les preguntes següents:

- Quin és el terme literari que indica quan un personatge ens parla des de la seva consciència? Què penseu que aporta aquest punt de vista a la narració?
- Us sembla que els fets de la novel·la ocorren durant la nit o durant el dia? Per què ho penseu?
- Quin creieu que és l'objectiu final dels protagonistes?

Aquest desconcertant inici ens permet intuir que, generalment, les accions estan orquestrades per l'Èric, mentre que el Gerard, com diu al llibre, comença a estar-ne fart. L'Èric pensa: "Doncs em sap greu, xato, perquè encara no hem acabat. Encara no saps res de la meva gran idea, una idea que en el fons també t'agradarà"...

La història no ha fet més que començar... Què us imagineu? Ompliu aquesta taula a partir d'una pluja d'idees col·lectiva, sigueu creatius!

Pluja d'idees - Quina és la gran idea de l'Èric?

Guerra entre tribus (Una estona abans...)

Canis i pijos. Pijos i canis. Dues de les tribus urbanes o, més aviat, sectors socials que des dels anys vuitanta una i finals dels noranta l'altra, han regnat als nostres carrers amb menor o major acceptació social. No és una distinció única de Catalunya: al Regne Unit anomenen els canis *chavs* i els pijos *posh*.

L'Èric, en dues converses, els situa com a dos enemics o víctimes de caire ben diferent:

Avui ha estat molt bé. Cal dir que no només és mèrit nostre, perquè quan et trobes amb fauna tipus cani, la gresca està servida, donen molt de joc.

La vegada anterior va ser un avorriment [...] eren uns pijos massa conservadors i cagats.

La societat, sobretot el sector més jove, tendeix a organitzar-se en grups socials: punks, mods, swaggers, friquis... Alguns es posen el nom ells mateixos, a altres els inclouen en conceptes creats de manera despectiva.

- Encara existeixen aquestes tribus urbanes entre vosaltres? I entre la resta de la gent?
- És possible que la joventut estigui uniformitzant-se amb el pas del temps?
- Ser d'un grup social concret, t'afavoreix o et perjudica per aconseguir ser acceptat socialment? Sobre quines tribus solem tenir més prejudicis?

A partir del que heu respost, classifiqueu les tribus urbanes que coneixeu i intenteu explicar el motiu dels prejudicis:

NOM	PREJUDICI	MOTIU

Bandes sonores (Una estona abans...)

Els nostres personatges són uns fanàtics de les discoteques, no se sap si és per la música o per l'ambient que hi troben. Potser són les dues coses, perquè la música fa l'ambient. A la novel·la, els protagonistes parlen sobre la música *hardcore* que sonava a la discoteca de *canis*. Ens donen aquesta pista auditiva per tal que puguem capbussar-nos millor en l'escena.

En relació amb la música, us plantegem el repte següent:

- Primer separarem la classe en dues meitats; cadascuna haurà de triar, una farà la cançó dels *pijos* i l'altra la dels *canis*.
- Haureu de descarregar l'aplicació [Incredibox](#), obrir-hi un compte i crear el vostre propi *remix*. El funcionament és ben senzill, només heu de triar un personatge (segons l'aspecte sonarà una o altra música) i arrossegar, als dibuixos, les icones musicals que apareixen a sota.
- Després entre tots els grups seleccionareu la cançó més *pija* i la més *cani* de totes. Raoneu perquè l'heu triada i compareu-la amb la taula dels prejudicis que heu fet a l'activitat anterior.

1A PART: ÈRIC - 1_LA RÀBIA; 2_EL CONTROL

Què en sabem?

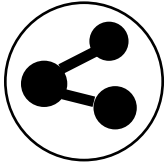
En aquest primer capítol se'ns presenten diversos temes, molts dels quals estan relacionats amb les ciències i amb el funcionament del cos humà. Veurem que aquests temes aniran tenint molta importància durant la novel·la i tornaran a sortir en diversos capítols.

Així que, en primer lloc, haureu de pensar què en sabeu:

- Comenteu aquestes frases que apareixen en el primer capítol. Feu-ho primer de manera individual, compartiu-ho després amb un company o companya i comenteu-ho després amb tot el grup classe.

Fraser	Comentari: Què en sé? Com l'interpreto? Quines preguntes em faig? Què hauria de saber per poder opinar?
<i>Fa cosa de tres mesos, arran de la "darrera actuació", li va prometre que d'acord, que s'havia acabat, que prou coca i prou numerts (p. 26).</i>	
<i>Si ho pensa bé no li agrada res del que fan els seus pares (p. 27).</i>	
<i>Fa prop de dos anys va descobrir que era catalèptic. Potser no se n'hauria assabentat mai de la vida, però quan va començar a consumir coca, només de manera ocasional, això que quedi ben clar, va patir un atac (p.29).</i>	
<i>- Mira, Èric -li havia dit la seva mare-, la gent accepta un diabètic o algú que pateix del cor, però això de l'epilèpsia... (p.30)</i>	
<i>-I si un dia tinc atac catalèptic i em doneu per mort? (p. 31)</i>	

Consum (i)responsable

El [Dr. House](#), el professor de literatura de l'Èric, és un home espavilat, com un altre professor mític de la ficció, en [Merlí](#). Ambdós personatges s'assemblen metonímicament pel caràcter fort, per no tenir pèls a la llengua i per aportar sempre el punt just d'ironia i humor:

- *Tu et penses que sóc idiota, oi?*
- [...]
- *Tufeges a coca, tio, i no pas de Sant Joan.*

Sovint els professors, tal com ho farien els familiars, observen de prop els seus alumnes i de vegades es troben davant de situacions morals que els porten a interpel·lar-los en qüestions extraeducatives.

En paral·lel a la sèrie *Merlí*, TV3 va emetre el *Merlinari*, un programa d'anàlisi i debat entre adolescents sobre els temes socials que es tractaven als diferents capítols.

- Feu un visionat del [capítol 6 de la 3a temporada](#), sobre el filòsof danès Kierkegaard i l'existencialisme. Dos dels protagonistes, el Joan i el Gerard, assisteixen fumats a classe i Merlí els enxampa. A més, el Gerard pateix un brot psicòtic a causa de l'excés de consum de marihuana.
- En aquest altre [enllaç](#), de 2 minuts, podeu veure l'escena del mateix capítol en què Merlí parla de Kierkegaard a classe i de les seves reflexions sobre la llibertat d'elecció.

Ara que heu sentit a parlar de Kierkegaard, reflexioneu sobre la llibertat d'elecció:

- Segons Kierkegaard, la llibertat individual, la capacitat de triar actuar d'una manera i no d'una altra espanta l'individu. No hauria de ser un motiu d'alegria i una oportunitat?
- Si haguéssiu de delimitar els límits de la llibertat individual, quines barreres hi posaríeu? Agrupeu-vos en grups de 4 i intenteu recollir actes que superarien aquests límits. Després poseu-los en comú i compareu els diversos graus de llibertat. A partir d'aquesta reflexió, podreu desenvolupar un codi moral de l'aula a la manera de Kierkegaard.

LÍMITS DE LA LLIBERTAT INDIVIDUAL			
Acte	Acceptable	No acceptable per submissió	No acceptable per gravetat

Ajudem els morts

El padrí Camil és un leitmotiv que es repeteix durant l'obra, li dona sentit i serveix d'antecedent proper per connectar el problema de l'Èric amb la vida del Bavi. Al llarg d'aquest projecte ens l'anirem trobant en diverses facetes. Al Bavi li agradava molt explicar la seva història. I a l'Èric li agradava escoltar-la fins que va saber que ell també patia catalèpsia:

Quan era petit, a l'Èric li agradava que el Bavi li expliqués aquella història d'un oncle seu, del Bavi, el padrí Camil. El feia esborronar, però no se'n sabia estar d'escoltar-la, una vegada i una altra. Aquell padrí havia mort encara jove d'un atac de cor, deien. Però al cap d'uns anys, quan van obrir el taüt dins del nínxol per a ficar-hi un altre familiar, van descobrir que, equivocadament, l'havien enterrat viu. L'estat en què estava, amb les mans esquelètiques aferrades a la tapa com si hagués intentat aixecar-la, el cos en una postura forçada, la mandíbula oberta cridant auxili que ningú no va sentir..., va delatar l'horrible mort que devia patir aquell home.

I no era només la història del padrí Camil, si bé era la més apreciada perquè era pròpia i de veritat, sinó totes aquelles imaginades o descrites per les plomes febrils i efectives de Lovecraft, Poe o Connan Doyle (p.32).

Veiem que la història del padrí Camil va passar ja fa bastants anys; es deia que una opció en aquests casos era enterrar la persona amb una campaneta penjada al dit, per tal que, si no estava morta i es despertava dins el taüt, pogués fer-la sonar i l'anirien a treure. Afortunadament, la ciència i la tecnologia han avançat molt i és més difícil que enterrin algú viu..., tot i que, com veurem més endavant, no és impossible.

Podríeu pensar una solució?

- Imagineu que sou una cooperativa tecnològica basada en l'electrònica i la Generalitat ha fet un concurs per encarregar un nou aparell a una empresa com la vostra. L'aparell en si és una màquina per garantir que, si se soterra una persona viva, aquesta tingui la manera de comunicar-se amb rapidesa amb l'encarregat del cementiri. Ha de complir els següents requisits:
  - Ha de ser econòmic.
  - L'encarregat del cementiri ha de poder localitzar fàcilment on és l'aparell.
  - Ha de ser biodegradable: si en una setmana no avisa, ja no servirà.
- Prepareu un fulletó per presentar-lo al responsable de la Generalitat en el qual es descriguin totes les especificacions tècniques de l'aparell. Tingueu en compte que haureu de convèncer aquesta persona perquè accepti la vostra proposta, per tant penseu bé en els diversos avantatges que ofereix i com els fareu constar al fulletó.

1A PART: ÈRIC - 3_EL PLA; 4_EL COP

Tu menys que ningú

En aquest capítol veiem com el besavi d'en Gerard troba la prova que el jove està consumint cocaïna i, preocupat per ell, va a parlar amb l'Èric:

- *Ja saps que a la nostra família ... -va continuar el besavi Quim.*
- *Sí, Bavi, ho sé molt bé... -diu l'Èric intentant evitar que li torni a parlar de l'esquizofrènia que havia patit l'avi Miquel.*

Sap perfectament que l'esquizofrènia és una malaltia que desorganitza el procés mental, destrueix progressivament els records i incapacita per captar la realitat. Per això abans es deia que l'esquizofrènic tenia una doble personalitat. Un defecte, deien, del cervell, una malaltia que podia ser hereditària.

- *No em vull fer pesat Èric, però de la mateixa manera que els efectes es poden pal·liar amb drogues, també poden tenir efectes secundaris en una persona que, com tu, pateix una malaltia nerviosa...*
- *En un sonat com jo, deus voler dir! Au, va, no et tallis!*
- *Pla bé que no em tallo, t'ho dic ben clar, i et repeteixo el mateix que et va dir el metge: tu menys que ningú no hauries de drogar-te, tros de soca!*

L'home ha pronunciat les darreres paraules amb un lleu tremolor de mans i llavis. Està afectat. (p. 51-52)

La conclusió del besavi és clara: "tu menys que ningú". Penseu que té raó l'avi de ser tan contundent?

- Busqueu informació per poder respondre a aquesta pregunta amb fonament científic. Per fer-ho poseu-vos en grups de 3. Cada membre del grup s'haurà d'especialitzar en un dels temes següents:

ALUMNE/A Especialista en esquizofrènia

- Causes
- Síntomes
- Tractaments

ALUMNE/A B Especialista en drogues i malalties nervioses

- Efecte de les drogues en el desenvolupament de malalties mentals
- Com pot afectar el consum de cocaïna en el desenvolupament o l'inici de l'esquizofrènia?

ALUMNE/A C Especialista en herència i malalties mentals

- Què vol dir que una malaltia mental té una causa hereditària?
- En quin grau i quines malalties mentals són hereditàries?
- L'esquizofrènia pot ser hereditària?

Algunes fonts d'informació que podeu consultar

- **Canal Salut**
<http://canalsalut.gencat.cat/ca/detalls/article/Esquizofrenia>
  - **Hospital Clínic**
<https://portal.hospitalclinic.org/ca/malalties/esquizofrenia/causes-i-factors-de-risc>
  - **Consorti d'Educació - Banc de treballs de recerca**
https://www.edubcn.cat/rca_gene/treballs_recerca/2012-2013-07-1-TR.pdf
  - **Hospital Sant Joan de Déu**
<https://faros.hsjdbcn.org/ca/articulo/malalties-mentals-hereditaries>
- Per respondre els interrogants, ajunteu-vos tots els alumnes especialistes del mateix tema i, conjuntament, cerqueu informació que pugui respondre la pregunta. Preneu apunts de la informació trobada, anotant sempre d'on heu tret la informació. No copieu directament informació d'Internet: resumiu-la amb les vostres paraules, així ho entendreu millor i ho podreu explicar als companys.

Alumne expert en:

Resum de la informació que hem trobat:

Bibliografia / Webgrafia:

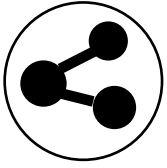
- Ara torneu a ajuntar-vos amb els companys del grup base, és a dir, uniu-vos un alumne A, un B i un C i compartiu la informació que heu trobat en el grup d'experts. Assegureu-vos que tots els membres del grup comprenen la resposta.

- A continuació argumenteu si el besavi Quim té raó quan diu a l'Èric de manera contundent: "tu menys que ningú no hauries de drogar-te, tros de soca!" (p.52).

Creiem que el besavi té raó/no té raó en dir-li "tu menys que ningú" ja que...

Les dades que recolzen aquesta afirmació són....

Bibliografia / Webgrafia:

L'insatisfet crònic - (4_El cop)

La literatura sempre s'ha alimentat del conflicte. En la novel·la negra, en les pel·lícules d'acció i en les sèries d'humor, trobem sovint un model de personatge envoltat de problemes, buscats i trobats: és l'insatisfet crònic. L'Èric n'és un exemple:

Des que és petit s'ha acostumat a aquella sensació d'intranquil·litat constant, de desassossec, d'inquietud que difícilment es calma. Sovint, l'Èric pensa que aquesta és la seva maledicció, anguniejar-se per a tota la vida. I, per més que diguin, controla. (pàg.55)

Les característiques bàsiques d'aquest personatge són:

- Se sent sol al món i buit d'estima
  - Tendeix a la irreflexió i l'heroisme
  - Té tendències autodestructives
  - Té pocs amics i té enemics forts
- Anoteu breument com penseu que es manifesten aquestes característiques en l'Èric:

Sentir-se sol i buit d'estima	
Pocs amics i enemics forts	
L'autodestrucció	
La irreflexió i l'heroisme	

- Ara que tenim un mínim patró, feu el mateix amb tres personatges famosos que compleixin el mateix perfil. Casualment (o segurament no) quasi tots els personatges són homes.

En coneixeu algun d'aquests: Don Draper, Rick Grimes, Morty, Kylo Ren, Butxana, Pepe Carvalho, Cersei Lannister?

Tenim un pla

En totes les històries de mafiosos, lladres i altres malifetes, els malfactors sempre tenen un PLA. Sovint, per desenvolupar-lo necessiten l'ajuda de més d'una persona, que es converteixen en el seus còmplices. Perquè tot surti bé és molt important que tot el grup de malfactors conegui bé el PLA i que ningú faci res que no hagi estat dit en el PLA. En aquest capítol veiem com l'Èric, que ja en té una de pensada, intenta convèncer en Gerard perquè sigui el seu còmplice per fer "El numeret" a la festa de "l'Àlex i cia".

- Poseu-vos per parelles, imagineu-vos què està tramant l'Èric i redacteu un guió que simuli la conversa en què li explica el seu PLA a en Gerard. Recordeu que tot ha d'estar ben detallat.

Èric: Gerard, escolta'm atentament, aquest és el pla..

1A PART: ÈRIC - 5_EL NÚMERO; 6_L'ATAC; INTERLUDI

El “drogata”

L'Èric i en Gerard arriben a la casa de la Nika, a la festa de la qual no han estat convidats. L'Èric sap que l'anomenen el “drogata” i que ell i en Gerard són una presència proscrita. L'Alexis ho deixa ben clar quan els rep:

- No sou benvinguts. Au, foteu el camp que ningú us ha convidat (p. 74).

Com ja sabem, l'Èric i en Gerard tenen un pla (per al qual necessiten cocaïna) i per convèncer l'Alexis que els deixi quedar l'Èric diu una petita mentida.

- A banda de les flors, no porto res, registreu-nos, si voleu -afirma l'Èric tot esperant que ningú ho faci, perquè llavors sí que es posaria en un compromís. (p.75)

L'Èric es ben conscient que estan marginats, ja que descobreix que quasi tota la classe ha estat convidada menys ells. Es planteja si tot és culpa de la cocaïna.

No pot evitar preguntar-se una vegada més, per què els marginen, ja que el coqueteig amb la cocaïna no és prou motiu: com si d'altres no es col·loquessin! I com sempre, es topa amb la mateixa resposta, l'única que sap trobar: l'Alexis no el suporta, és una qüestió personal, d'allò que en diuen empatia. Amb la mala sort per l'Èric -i de rebot per a en Gerard-, que l'altre és qui guia el ramat i imposa els criteris. És el llop i ell, un pobre Manelíc.

Sembla que la cocaïna no està ben vista en aquesta festa, però sí l'alcohol, que la gent es pot servir lliurement, tot i que l'Èric no el tasta perquè té por que interfereixi amb la cocaïna i li espatlli el pla.

- Tal com veiem en el capítol, l'acceptació del consum de certes drogues difereix segons les ocasions. Fixeu-vos en la taula següent:

Què?	Quan?	Qui?
<ul style="list-style-type: none"> • Cocaïna • Tabac • Cannabis • Alcohol de baixa graduació (vi, cervesa...) • Alcohol d'alta graduació (destil·lats com el whisky, aiguardents, licors..) • Píndoles estimulants 	<ul style="list-style-type: none"> • Dinar o sopar familiar • Festa infantil • Discoteca • Festa de graduació de l'institut • Festes universitàries • Concerts de festa major • Bar o Restaurant • Festa en una casa • Platja o muntanya • Partit de futbol 	<ul style="list-style-type: none"> • Menors de 12 anys • Joves de 12 a 16 anys • Joves de 16 a 18 anys • Joves majors de 18 anys • Adults • Majors de 65 anys

Quines associacions de “què, quan i qui” faríeu que considereu que estan acceptades socialment?

Per exemple: considerem que està acceptat socialment que els adults beguin vi en una festa familiar.

Quines associacions de “què, quan i qui” faríeu que considereu que no estan acceptades socialment?

En el cas de l'Èric, què creieu que influeix més en el fet que el marginin: que prengui cocaïna o que l'Alexis li tingui mania? Justifiqueu la resposta.

- Cerqueu informació entre tota la classe sobre el consum de drogues en la nostra societat.

a) Organitzeu-vos per grups de treball: cada equip s'haurà d'especialitzar en una droga diferent: cocaïna, tabac, cànnabis, alcohol de baixa graduació (vi, cervesa...), alcohol d'alta graduació (destil·lats com el whisky, aiguardents, licors...) o amfetamines.

Podeu trobar informació en aquestes pàgines oficials de la Generalitat de Catalunya:

- [Efectes i riscos de les drogues](#)
[Tot el que necessites saber sobre les drogues](#)
- [Dades sobre el consum de drogues a Catalunya](#)

b) Resumi la informació en 6 diapositives per presentar-la a la resta de la classe:

Diapositiva 1. Nom de la droga en la que us heu especialitzat

Diapositiva 2. Efectes

Diapositiva 3. Riscos

Diapositiva 4. Incidència de consum entre els joves

Diapositiva 5. Característiques d'aquest consum, com per exemple:

- Percentatge de joves que consumeixen ocasionalment i/o habitualment aquesta droga
- Edat a la qual els joves comencen a prendre aquest tipus de drogues
- Diferències de consum segons el dia de la setmana o període de l'any
- Diferències de consum segons el sexe
- Raons per les quals els joves prenen aquesta droga

Diapositiva 6. Conclusions:

- Què us ha sorprès de les dades que heu trobat?
- Què no us ha sorprès de les dades que heu trobat?
- Com interpreteu les dades: creieu que el consum d'aquesta droga és un problema prioritari a tractar amb els joves?

c) Feu les presentacions que heu preparat davant de la classe.

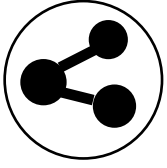
d) Una vegada les hagueu escoltat totes, argumenteu com caldria prevenir el consum de drogues entre la gent jove, seguint l'esquema següent:

Després d'escoltar totes les presentacions, penso que el treball de prevenció del consum de drogues entre la gent jove hauria d'estar relacionat amb...

Les dades que recolzen la meva opinió són...

Altres aspectes que cal tenir en compte són...

Per tant concloc que...

De la terra alta a la més baixa (6_L'atac)

En Manelic és un jove pastor de la Terra alta, símbol de la puresa humana, que baixa a la Terra mitjana, la ruralia, on ja comencen els pecats, a cuidar una masia propietat d'en Sebastià, un terratinent totalitari. Allà s'enamorarà d'una noia de la Terra baixa, la ciutat, el germen de la corrupció humana.

Aquest és l'argument de *Terra Baixa*, un dels clàssics del teatre de la literatura catalana, escrita per [Àngel Guimerà](#).

Fixeu-vos en aquesta escena de l'obra:

ESCENA VIII

MARTA (*satisfeta que ell no se'n vagi*): I t'he enganyat jo, i estic contenta d'haver-te enganyat! I mira: me n'én ric de tu, com tothom, mira! (*Riu com boja.*) Sí, sí, me'n ric! I encara espero l'altre! (*Ell corre cap a la taula i agafa la ganiveta.*)

MANELIC: Pel nom de Déu que aquí mateix...!

MARTA (*corrent a agafar-lo pel braç esquerre*): Sí, sí, t'enganyo! Encara t'enganyo! Que vindrà l'altre! (*Arrenca una rialla feréstega.*)

MANELIC (*alçant la ganiveta*): Que et mataré!

MARTA (*rient i plorant*): Mata'm! Mata'm! A que no em mates!

MANELIC: Què anava a fer! No puc, no!

MARTA (*refermant-s'hi al veure que s'aparta*): Ah, covard! Que ja es veu que t'has venut per diners! (*Agafant-se a Manelic perquè la fereixi.*)

MANELIC: Doncs té! Maleïda! (*Ferint-la en un braç.*)

MARTA: Ah! (*Satisfeta.*) A la fi!

MANELIC (*llençant lo ganivet amb espant*): Oh, Déu meu! Què he fet jo!

MARTA: És sang! Sang meva! I tu has sigut!... (*Sostenint-se a la taula.*) Oh, quin goig! Si ric! Mira com ric! I ara ric d'alegria!

MANELIC: Maleït jo! Maleït jo cent cops, que sóc com les bèsties salvatgines!

A *Katalepsis*, al capítol de l'atac, trobem aquesta descripció:

No pot evitar de preguntar-se una vegada més, per què els marginen, ja que el coqueteig amb la cocaïna no és prou motiu [...] L'Alexis no el suporta, és una qüestió personal, d'allò que en diuen empatia. Amb la mala sort per a l'Èric -i de rebot per a

en Gerard- que l'altre és qui guia el ramat i imposa els criteris. Ell és el llop i ell un pobre Manelic. Però com aquest, espera guanyar la partida.

A continuació s'hi narra la batalla de l'Alexis i l'Èric. En aquest cas amb un llenguatge col·loquial, que inclou insults ben actuals.

- Ara us toca fer el mateix amb l'[escena final](#) de *Terra baixa*. Descriviu-la amb un diàleg actual, fent servir el vostre llenguatge:

Sota la pell de la son (Interludi)

Hem arribat al final de la primera part. Hem vist com L'Èric és capaç d'alterar el seu voltant, capgirar les coses, modificar les consciències -pròpia i alienes- per tal d'aconseguir allò que vol, amb accions i espectacles diversos.

A continuació ens trobarem l'interludi, una mena de capítol intermedi, en el qual l'Èric continua amb el monòleg interior que hem vist al principi de l'obra. Un seguit de pensaments i clarividències que ens ofereix des de la seva perspectiva abans de començar la segona part.

- Intenteu explicar, com si fóssiu l'Èric, com s'ha sentit fins ara, com ha vist la batalla, quines reaccions ha vist i com pensa encara el seu pla. Us en deixem només la primera frase:

Ha arribat el moment que he preparat amb tant de detall...

2 APART: GERARD - 7_EL PENJAT; 8_EL JOC

Penjat de la catalèpsia

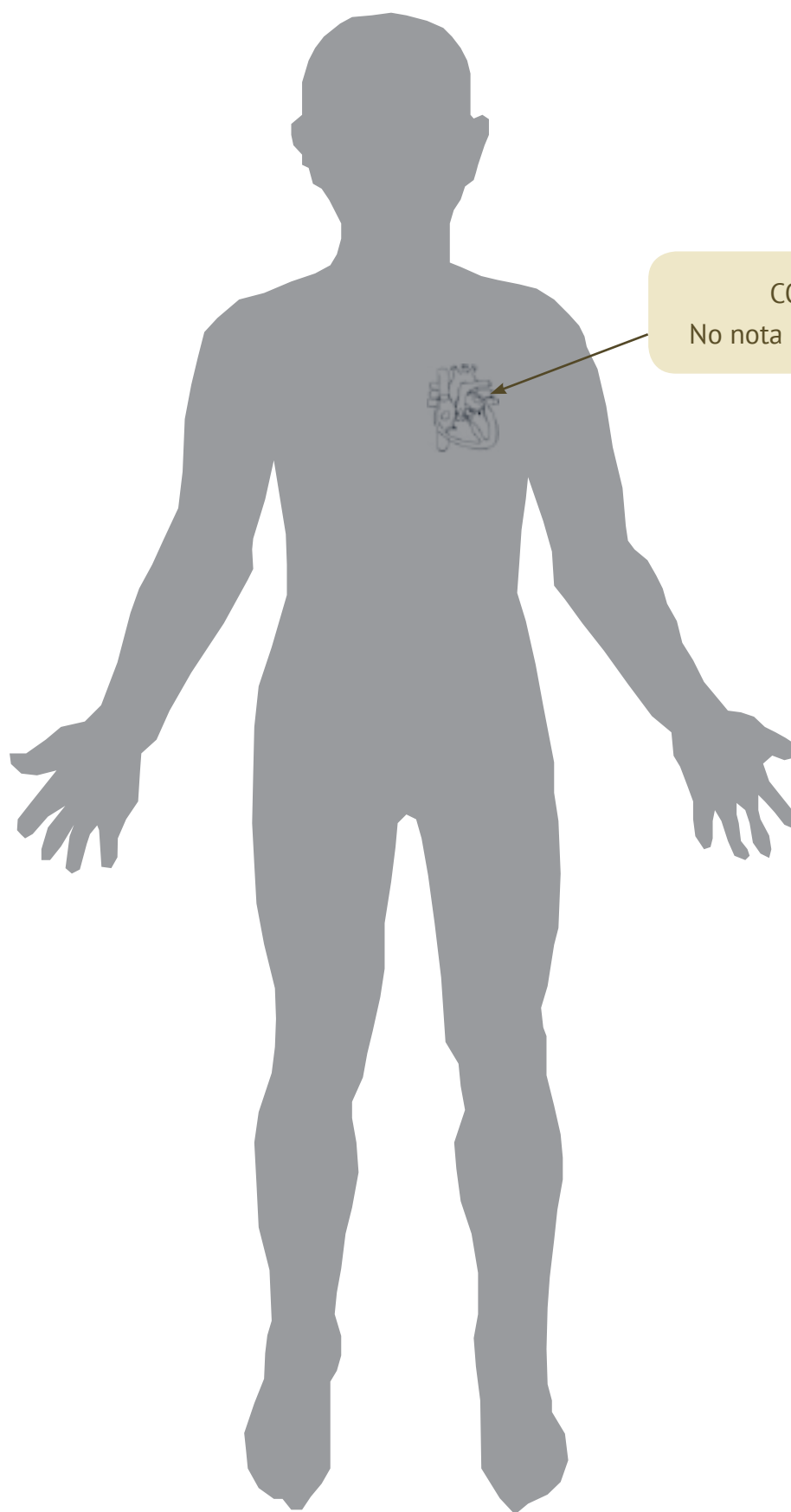
Com hem vist, les coses es comencen a torçar: no és en Gerard qui està controlant la situació sinó l'Alexis, que ha decidit que s'emportaran l'Èric amb el seu cotxe. En Gerard accepta les ordres que l'Alexis i l'Edu li donen, així que s'asseu darrere el cotxe amb el cos de l'Èric catalèptic a sobre.

El cos de l'Èric està molt fred, fred com un caramell. En Gerard posa la mà damunt del seu cor i no nota cap batec ni respiració. Ja ho sap, que això li passa, que quan té un atac, no mostra indicis vitals, el cos baixa de temperatura, els batecs del cor s'alenteixen al mínim i la immobilitat és total. Ho sap sí, però no pot evitar esgarriar-se. [...] En Gerard es pregunta si en aquell moment precis l'Èric pot sentir alguna cosa, si el seu cervell és conscient, capaç de copsar què passa, ja que generalment es veu que sí, però hi ha estones en les quals perd la consciència. Si no l'ha perduda, es deu cagar en tot plegat, començant per ell. Tem que hagi pres més cocaïna del compte i estigui mort de veritat. Però encara és aviat per saber-ho, perquè sap per l'Èric que la gent que la palma per culpa de la coca ho fa al cap d'unes hores d'haver-la consumit (p.88).

Veiem doncs que l'Èric sembla mort..., o realment deu ser mort? Té molts sistemes afectats i per això en Gerard dubta de si és mort o no. El que sí que sabem del cert és que dins del seu cos estan passant moltes coses i en molts llocs diferents.

Podries identificar a partir de les observacions del Gerard què deu estar passant dins del cos de l'Èric?

- Indica en la silueta de la pàgina següent allò que en Gerard pensa que deu estar passant dins del cos de l'Èric.
Fixant-te en l'exemple, dibuixa els sistemes afectats (circulatori, respiratori, locomotor o nerviós) i situa cada símptoma en el que correspongui.

COR
No nota cap batec

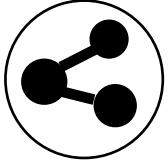
- Discutiïu amb tota la classe les funcions de cada sistema i decidiu si això pot provocar la mort o no tot omplint la taula següent. Fixeu-vos en l'exemple:

Sistema	Quina funció compleix?	Què deu estar passant al cos de l'Èric?	Això li pot provocar la mort?
Circulatori	La seva funció és transportar a través de la sang oxigen i nutrients a totes les cèl·lules del cos i de portar les substàncies de rebuig als òrgans excretors.	Té el pols molt feble, per tant vol dir que el cor està bategant a una velocitat per sota del que és normal, alentint la circulació de la sang.	Si continua en aquest estat de "repòs", aquesta poca circulació de la sang és suficient per mantenir-lo en vida, ja que en no estar realitzant un esforç físic la demanda d'oxigen no deu ser molt alta.
Respiratori			
Locomotor			
Nerviós			

En Gerard es consola pensant que tots aquests missatges provinents del cos de l'Èric són simplement símptomes de la catalèpsia. Per parelles, busqueu informació sobre aquesta malaltia, posicioneu-vos respecte a la següent decisió i compartiu-la amb la resta de la classe tot fent un debat.

L'Èric és mort ja que un atac de catalèpsia no...

L'Èric no és mort, sinó que està patint un atac de catalèpsia ja que...

L'electrònica

En una novel·la sobre la nit adolescent i juvenil no pot faltar la gran protagonista, la música. En aquest capítol en concret, les referències que surten són *DJ Mike* i *Knights of Cydonia*.

- El DJ és simplement un personatge que crea l'autora dins l'obra, però sens dubte ha estat i és una de les figures musicals més representatives del segle XXI.
  - Què signifiquen les sigles DJ?
  - Com es diu DJ en català?
  - Qui va ser el primer DJ i com era la seva taula de mescles?
  - Quins DJ coneixes?
- Escolteu la cançó [Knights of Cydonia](#) en aquest videoclip del grup MUSE, un grup d'*indie metal* mític per les tonalitats contundents i melòdiques i les lletres introspectives i fosques.
  - Què us sembla que significa el videoclip? Escriviu-ho cadascun en un paper i guardeu-lo.
  - Compareu, en veu alta entre tots, el videoclip amb l'escena de la novel·la.
  - A continuació busqueu la cançó a la [Viquipèdia](#) i compareu el significat que n'explica amb el que heu anotat als vostres papers.

Orientem-nos sense el mòbil!

Al pobre Gerard l'han deixat enmig d'una carretera i no té ni idea d'on és: veu unes muntanyes però no sap quines són ni, per tant, a quin punt cardinal s'orienten. Tampoc reconeix res del seu voltant ni troba cap indicador. I el pitjor de tot, l'han deixat sense mòbil i, per tant, sense una aplicació amb la qual es pugui orientar!

Però això d'orientar-nos amb el mòbil, que ara ens sembla un recurs tan obvi i senzill, fa molt pocs anys que és possible..., i en canvi fa milers d'anys que les persones han après a orientar-se.

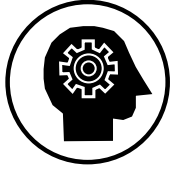
- Llegiu aquest [article sobre tècniques d'orientació](#) i veureu el munt de possibilitats que tenia el Gerard per orientar-se.
- Veieu que en alguns casos només es necessita ser una mica observador i en canvi en d'altres es necessiten alguns instruments. Per tal que pugueu sobreviure sense el mòbil i orientar-vos a la perfecció, us proposem construir dos instruments que haurien ajudat el Gerard a orientar-se: un planisferi i una brúixola.

Per a la construcció d'un planisferi podeu consultar l'activitat 197 de la pàgina [Boyscout](#), on trobareu totes les indicacions per construir-lo i aprendre a fer-lo servir. Només quedarà sortir a la nit a practicar!

Per a la construcció d'una brúixola casolana existeixen moltes propostes:

- [Lacenet](#)
- [Petites investigacions](#)
- [Experimentos caseros](#)

- Veureu que en les diferents propostes canvien alguns dels materials, però el que sempre tenim és un material imantat amb possibilitat de moviment. Sa-bríeu explicar per què?

2 APART: GERARD - 9 _LA VOLTA; 10 _EL TRUC

Catalèpsia i cocaïna, on afecten realment les drogues?

En aquest capítol veiem com en Gerard aconsegueix arribar a casa la Nika i, per tal que les noies entenguin el per què de tot el que ha passat, decideix explicar-los tota la veritat. Necessita doncs parlar de la malaltia que patia l'Èric i la relació amb el consum de cocaïna.

I s'explica. Des del principi. Des que va començar la juguesca a la sortida de les discoteques, quan l'Èric va comprovar que podia controlar la catalèpsia amb la cocaïna.

- *Catalèpsia? - pregunta la Lara, confosa-. L'Èric m'havia explicat que era epilèptic...*
- *I catalèptic també- assegura en Gerard-. La catalèpsia, com l'epilèpsia, és una malaltia nerviosa que et deixa encarcerat, no et pots moure gens, sembla que no respiris i tampoc no es nota que el cor rutlli. Va saber que la patia esnifant coca, es veu que la cocaïna pot potenciar-la.*
- *Però és boig o què? -protesta la Lara.*

- Reflexioneu sobre aquest paràgraf i escriviu individualment la resposta a la pregunta que formula la Lara:

*-Però és boig o què? - protesta la Lara.
La meua opinió és que...*

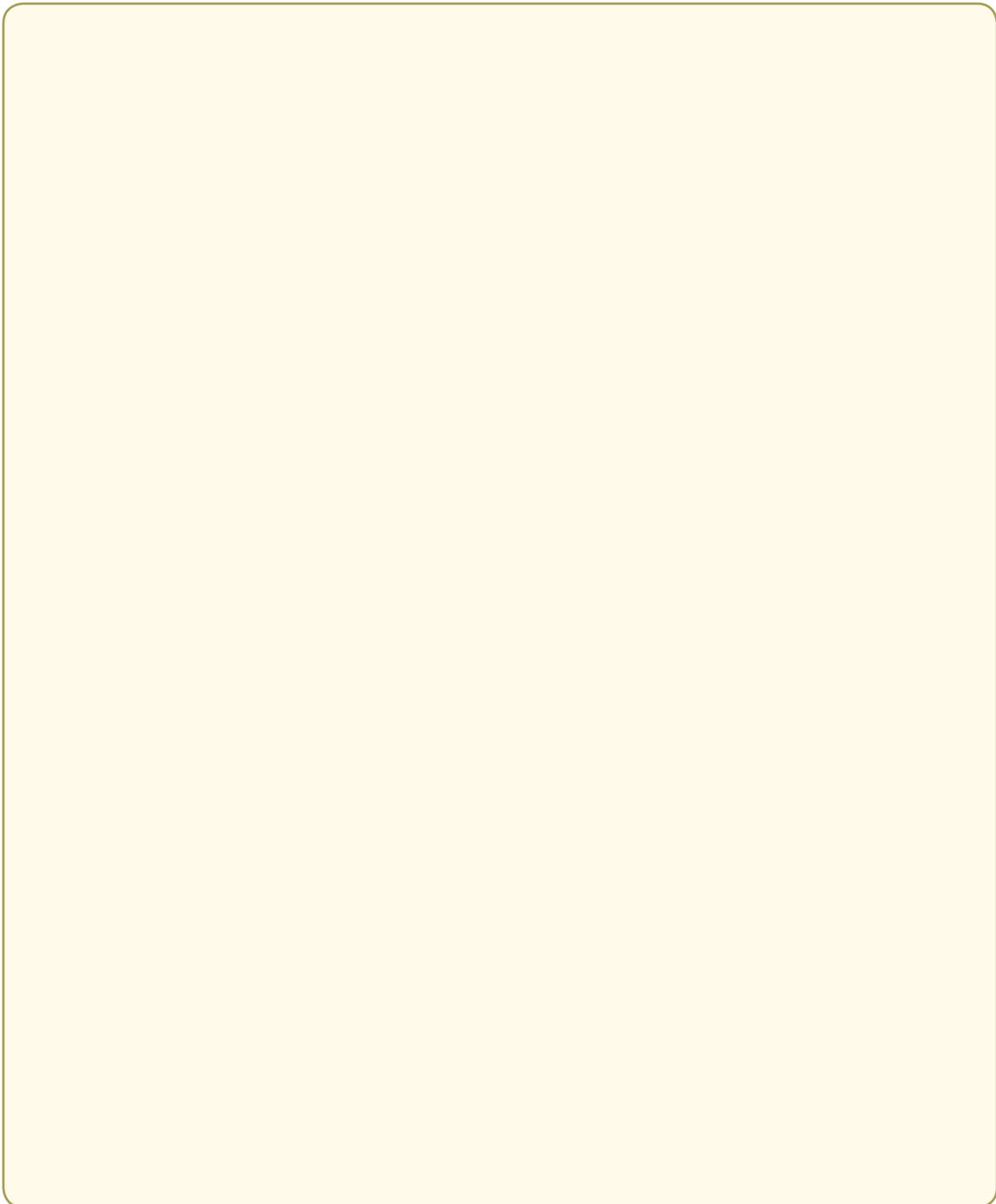
Què vol dir que una droga pot potenciar una malaltia? Per poder respondre aquesta pregunta amb una mica de fonament, caldrà que entengueu bé com afecten les drogues una vegada han entrat dins de l'organisme.

Tenim clar que aquestes substàncies afecten el sistema nerviós..., però on, exactament? Per descobrir-ho primer haurem de recordar totes aquelles parts que formen part del sistema nerviós. Recordem-ho:

- En primer lloc, busqueu informació sobre el sistema nerviós. Podeu consultar algun d'aquests enllaços:
  - [Blog de Míriam Redondo](#)
  - [Ministerio de Educación - Proyecto Biosfera](#)
  - [Naturalsom. Blog de l'IEA Oriol Martorell](#)

- Ara que teniu informació, feu un esquema del sistema nerviós que inclogui com a mínim els següents conceptes:

#sistema nerviós central, #sistema nerviós perifèric, #encèfal, #medul·la espinal, #nervis perifèrics, #neurones, #estímul, #resposta.

Ara aprofundirem una mica més i ens fixarem en les neurones. Són unes cèl·lules del sistema nerviós especialitzades en la recepció d'estímuls i la conducció de l'impuls nerviós. Però, com són les neurones?

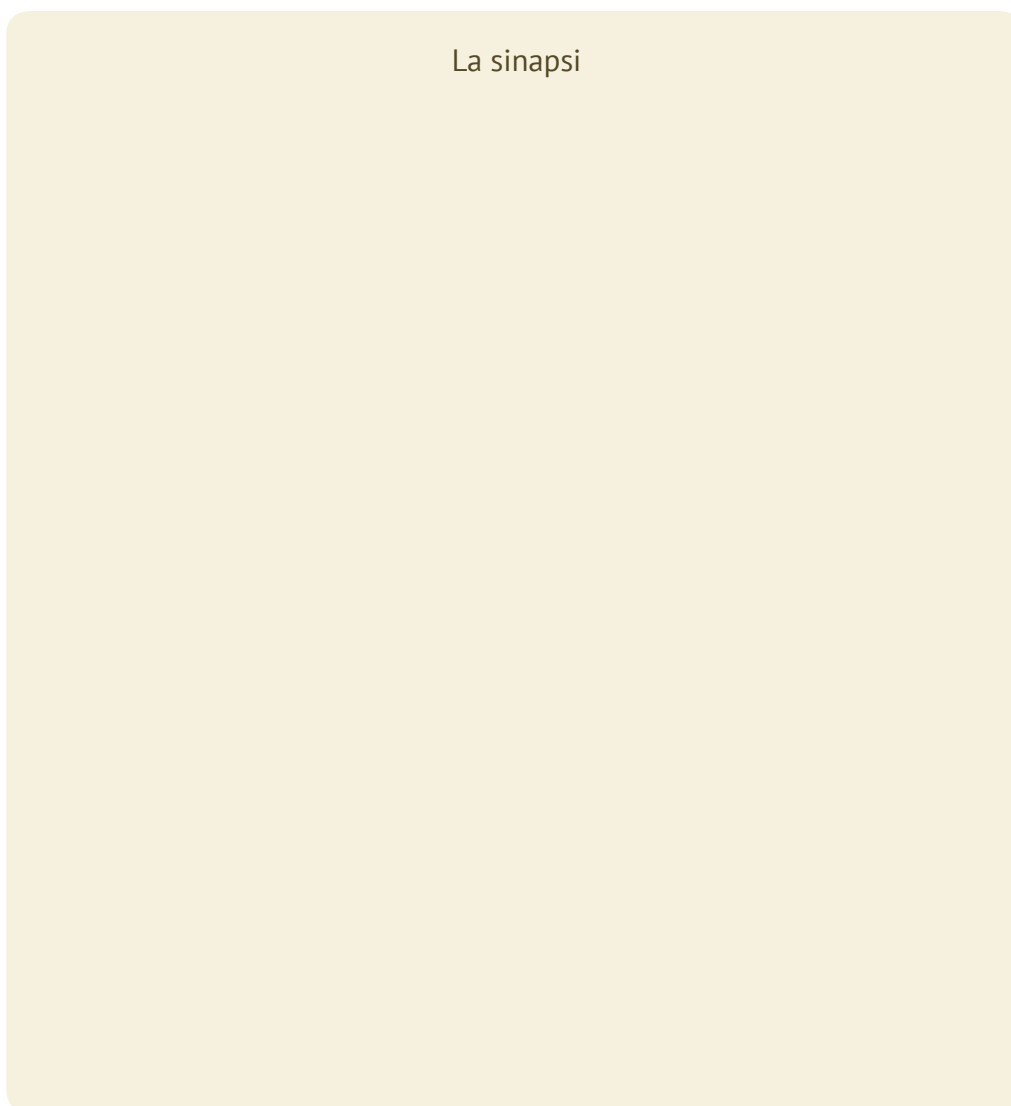
- Busca una imatge d'una neurona i les seves parts i copia-la o dibuixa-la a continuació. Abans, pots consultar alguns d'aquests enllaços:
  - [Ministerio de Educación. Proyecto Biosfera.](#)
  - [Blog d'À. Gimeno](#)

Esquema o dibuix d'una neurona i les seves parts:

neurones amb les altres, i és que les neurones no s'arriben a tocar, sinó que es comuniquen entre elles mitjançant unes connexions anomenades *sinapsis*.

- Visualitzeu algun dels següents vídeos amb tota la classe i comenteu-los per arribar a comprendre com es produeix la sinapsi entre les neurones.
  - [Vídeo en anglès](#)
  - [Vídeo en castellà](#)
- Una vegada hagueu vist el vídeo feu un resum explicant com es produeix la sinapsi neuronal:

Què passa amb les sinapsis quan s'han consumit drogues? Doncs els efectes poden ser diferents segons la droga que s'ha consumit. En general podem agrupar els efectes en quatre tipus¹:

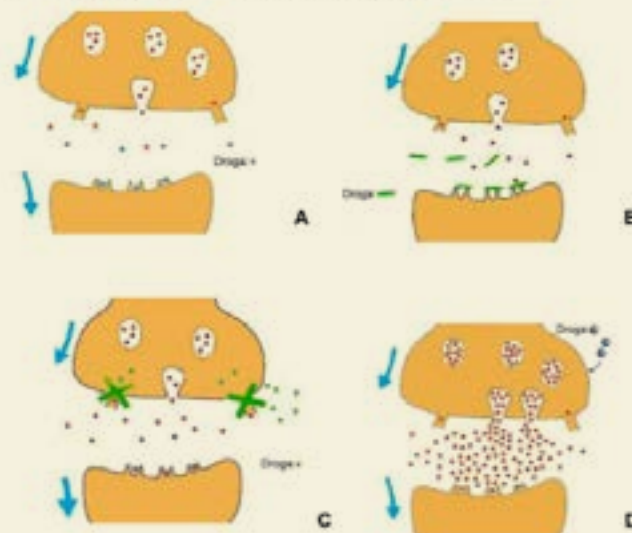
¹ Text i imatge procedents de:
<http://apliense.xtec.cat/arc/sites/default/files/Les%20drogues%20i%20la%20comunicaci%C3%B3%20entre%20neurones.pdf>

- 1) Certes drogues tenen una estructura molecular molt semblant a la d'alguns neurotransmissors, de manera que els imiten i es fixen sobre els seus receptors específics a la membrana de la neurona postsinàptica, però sense activar-los. Aleshores, aquests receptors estan ocupats per unir-se als neurotransmissors.
- 2) Certes drogues bloquegen un neurotransmissor de manera que n'impedeixen la fixació a la membrana postsinàptica
- 3) Certes drogues augmenten la presència de neurotransmissor a l'espai sinàptic impedit la seva recaptura cap a la neurona presinàptica.
- 4) Altres drogues fan el mateix que en el tipus 3, però estimulant la seva secreció.

- Intenteu relacionar aquests 4 tipus de mecanismes d'actuació amb els quatre dibuixos que us posem a continuació.

Escriviu per a cada dibuix quin és el mecanisme d'acció de la droga

Esquema dels mecanismes d'actuació de diverses drogues:

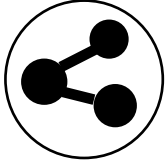

Busqueu exemples de drogues per a cada un dels tipus:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

Ara que sabeu de quina manera cada droga afecta els neurotransmissors, trieu una de les que heu estudiat i en grup prepareu una *performance* en la qual simuleu una sinapsi quan no hi ha drogues al cos i una sinapsi quan està actuant la substància que heu triat. Podeu inspirar-vos en aquest [vídeo](#). Procureu que cada grup representi una droga diferent.

Enregistreu la *performance* en vídeo i compartiu un enllaç on es pugui visualitzar.

Rebels amb causa? (9_La volta)

La carretera, una connexió entre dos llocs o un camí que no va enlloc.

El concepte del camí és un clàssic de la literatura; per exemple, el que segueix Frodo a *El Senyor dels Anells*, o els que recorren els personatges d'*El Mag d'Oz*. Ara bé, el cinema nord-americà de la segona meitat del segle XX va portar una mica més enllà aquest concepte, centrant-lo en la figura de la carretera. Es va crear així un nou gènere, el de les *Road Movie*.

Fa estona que camina per una carretera estreta. No té ni idea d'on ha anat a petar. Se li fa estrany no haver trobat cap indicador. Tampoc s'ha ensopegat amb ningú.

[...]

Mira el rellotge. Passa de la una de la matinada. Està cansat. Seria impossible dir de quin punt cardinal es tracta, hi ha muntanyes.

Potser a casa nostra no tenim unes carreteres mítiques com la Ruta 66 o la Mulholland Drive, però, a petita escala, l'Àrea Metropolitana de Barcelona amaga vies, viaranys, camins i carreteres per les quals arribar a racons que, si més no a les dues de la matinada, poden començar a considerar-se com a misteriosos, tal com li passa al Gerard quan és abandonat.

En literatura, anomenem *Camí Iniciàtic* al viatge que fa un personatge quan fuig per transformar-se a ell mateix. Als anys seixanta, va haver-hi un esclat generalitzat d'ansies de llibertat entre la població, cansada de guerres militars i econòmiques. Una part del jovent va decidir emprendre un viatge a l'interior d'ells mateixos, representat per les carreteres del món.

En aquest cas, ens centrarem en el film *Easy Rider*, la història de dos joves motoristes que després de fer una bona operació relacionada amb el tràfic de drogues decideixen travessar els EUA, empesos pel seu esperit hippie, per arribar a l'últim dia del famós carnestoltes de Nova Orleans.

Aquí teniu un [tràiler](#) de la pel·lícula subtitulat al castellà.

- Com descriuríeu fins al moment el viatge iniciàtic d'en Gerard i l'Èric?, i el dels protagonistes d'*Easy Rider*?
  - De què fugen uns i de què fugen els altres?
  - A quins prejudicis creieu que s'enfrontaran els protagonistes de la pel·lícula?
  - La generació hippie tenia una mirada d'estima per la diversitat i una filosofia de donar amor i rebre'n. Creieu que sempre se'n van sortir? Per què? En podeu posar algun exemple?
  - Quins penseu que van ser els encerts i els errors d'aquesta generació?

Confessió (10_El truc)

Finalment el Gerard arriba a casa de la Nika i explica que l'Alexis i l'Edu l'han deixat tirat i s'han endut l'Èric. La Nika i la Lara no entenen res: per quin motiu ho havien fet? Però a la vegada tampoc no entenen per què no els contesten al telèfon quan els truquen. I a la Nika no li encaixa que l'Alexis hagi deixat el Gerard tirat sense cap motiu...

En Gerard sospira, valora què ha de fer durant fraccions de segons, si dir tota la veritat o esperar esdeveniments. Però de seguida decideix abocar-ho tot, malgrat que sap què l'espera.

- A la seva manera, té un motiu, ho ha fet per venjar-se...

- Vinga, Gerard -talla la Lara-, no comencis amb aquesta història que us marginem, perquè ja n'estic tipa!

- No em refereixo al que ja sabeu, és un altre assumpte... (p. 111-112)

I és així com el Gerard, tot i que pateix per les reaccions de les dues noies, decideix buidar el pap i explicar tota la història sense deixar-se cap detall.

- Tens raó, l'Èric i jo som uns imbècils -afirma amb el clar objectiu de desarmar-la. Les paraules d'en Gerard aconsegueixen que la Nika s'assereni una mica. I s'explica. Des del principi. Des que va començar la juguesca a la sortida de les discoteques, quan l'Èric va comprovar que podia controlar la catalèpsia amb la cocaïna. (p.113)

- Poseu-vos en grups de tres i imagineu que sou el Gerard, la Lara i la Nika. Escriviu el diàleg que mantenen: com en Gerard explica la veritat i les reaccions de la Lara i la Nika.

Si us animeu podeu fer-ne una petita representació i enregistrar-la en vídeo...

2A PART: GERARD - 11_LA BOLA; 12_LA TOPADA; 13_EL CAU; INTERLUDI

Tot se sap: i per què no?

Veiem que al llarg dels capítols els esdeveniments s'estan precipitant i comencen a entrar en joc també els familiars dels adolescents implicats. L'Edu és mort i l'Alexis està en coma; i de l'Èric segueixen sense saber-ne res. A l'hospital, els pares de l'Èric, els Ambrós, s'enfronten amb en Gerard, a qui consideren culpable del que ha passat al seu fill, i amb la família de l'Alexis, els Fontcuberta. Els Ambrós no s'acaben de creure (o no volen creure) que l'Èric consumís cocaïna, malgrat que, pel que diu el pare Fontcuberta, tothom sembla tenir-ne la certesa.

L'espectacle està servit. Dues famílies enfrontades. [...] En Gerard se'n fa creus, de l'actitud que mostren els Ambrós. I ha de donar la raó a l'Èric -ell sempre li diu que és un exagerat- quan afirma que els seus pares són uns hipòcrites. Estan afectats, és clar que ho estan, però no tant pel fet de tenir el fill desaparegut i en possible perill, sinó per la desagradable sorpresa que ha representat per a ells assabentar-se que el noi flirtejava amb la cocaïna. I el pitjor, el que no poden encaixar és que s'hagi ventilat que l'Èric és catalèptic. (p.136).

I és que, com ja vam veure als primers capítols, els pares de l'Èric consideren que ningú no ha de saber que el seu fill pateix catalèpsia:

Hi ha coses que és molt millor que no surtin de casa; ningú no n'ha de fer res", li havia repetit sovint el pare. (p.30).

- Discussiu amb el grup classe:
  - Per què pensem que els Ambrós volen ocultar la malaltia del seu fill?
  - Coneixeu altres casos de malalties que la gent que les pateix o el seu entorn intenten amagar?
  - Sabeu què vol dir la paraula estigmatització?

Llegiu individualment aquest text sobre l'estigmatització de les malalties mentals i responeu a les preguntes posteriors:

Malaltia mental: Estigma social

Introducció: En el nostre país vora un milió de persones pateix una malaltia mental de característiques greus i els estudis ens diuen que aproximadament un 15% de la població arribarà a desenvolupar un trastorn mental. El que s'observa en els diagnosticats és una discriminació per part de la població general, fet que els acaba suposant una dificultat a l'hora d'evolucionar positivament i establir la seva vida quotidiana.

Objectius: s'avalua el nivell d'estigma d'una mostra determinada i es planteja un programa que permeti la disminució de l'estigma.

Metodologia: es realitza una enquesta, a través d'una adaptació del qüestionari "Opiniones hacia la enfermedad mental (OMI)" a un grup concret de la població de Lleida per tal de valorar el nivell d'estigma que presenten.

Resultats: s'evidencia un 1,1% de la població amb un nivell d'estigma alt, un 42,3% amb un nivell moderat i un 50,6% amb un nivell baix, sent insignificants les diferències entre sexes però manifestant un major o menor nivell d'estigma en funció del contacte previ amb la malaltia o de l'edat del participant.

Discussió: són diversos els estudis que demostren que la població diagnosticada de patologies mentals està sotmesa a discriminacions constantment per part de la població, i la població entrevistada en aquests estudis evidencia que sovint es tenen molts prejudicis per falta de coneixement, com la perillositat de l'afectat dependent de la patologia.

Conclusions: tot i que ja fa temps que s'està treballant en la reducció de l'estigma, continua sent molta la gent que segueix tenint prejudicis sobre aquests usuaris del Sistema de Salut, sobretot en l'àmbit laboral, pel que s'ha considerat adequat enfocar el programa a empreses, fent participar a treballadors i alts càrrecs.

Serés, A. (2016) *Malaltia mental: Estigma social*.
TFG d'Infermeria tutoritzat per María Sánchez.
Universitat de Lleida.

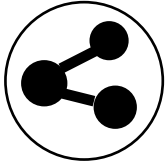
- Quines dades dona el text sobre la incidència de les malalties mentals entre la població? Penses que això és molta gent o poca?
- Quin és l'objectiu del treball que es presenta i com ho fa per respondre a la pregunta que es planteja?
- Què et sorprèn dels resultats que explica?
- En les conclusions, què considera l'autora del treball que s'hauria de fer? Hi estàs d'acord?

En el text hem vist com les persones que pateixen malalties mentals sovint són estigmatitzades i que això és degut al desconeixement que tenim d'aquestes malalties.

- Per entendre una mica més aquestes persones i el que senten i els passa us proposem que visioneu el documental [Veus contra l'estigma](#). A continuació, feu un debat amb tota la classe sobre allò que us ha sorprès, allò que ja sabíeu i allò que us ha fet reflexionar.
- Què us sembla que hauríem de fer per millorar la qualitat de vida d'aquestes persones?

No només les persones amb malalties mentals han estat estigmatitzades socialment. Altres malalties, diferents segons l'època i el context, també han provocat rebuig social. Un exemple actual és el cas de la SIDA.

- Podeu fer una recerca sobre aquest tema buscant informació o a través de novel·les que en parlen, com poden ser: *El pes de la por*, de Jordi Sierra i Fabra (Alfaguara, 1998) o *Fins que passi el que passi*, de Martha Humphreys (Barcanova, 2018).

Ludòpates del segle XXI (13_El cau)

Són quarts d'una del migdia d'un diumenge lluminós de primavera, un diumenge en què, si fos tot normal, ell encara estaria dormint com un soc perquè la nit abans, el dissabte, hauria anat de gresca a la discoteca o hauria estat jugant al pòquer o al cau a casa dels amics.

Aquest és un dels molts pensaments evasors que té el Gerard durant tot el procés de recerca de l'Èric; en aquest cas concret, en el moment d'arribar a casa de l'Alexis, on in-tueixen que podria estar el noi.

D'entrada sembla un pensament innocent. Però, si ens hi fixem, ens podem adonar d'una afició ben particular d'aquesta dècada: el pòquer. D'uns anys ençà van començar a popularitzar-se les timbes de pòquer *online*. Van començar a aparèixer en programes nocturns de cadenes de televisió privades, on competidors *online* jugaven i apostaven quantitats cada cop més importants. Aquests programes van començar a ser acompanyats per anuncis constants, construccions de cases d'apostes en tots els pobles i barris, publicitat a les samarretes dels equips de futbol... I, com qui no vol la cosa, el joc i les apostes s'han instal·lat en el dia a dia de molta gent, com si visquéssim dins d'un casino les 24 hores del dia.

Històricament les societats han tingut un vincle cultural normalitzat amb el joc. En tenim molts exemples: la partida de dòmino de les persones grans, les bales en els infants dels vuitanta, els escacs a l'Orient o els jocs amb pedres de l'antic Egipte. El joc, el repte i fins i tot l'aposta són comportaments, si no naturals, comuns en la humanitat. Ara bé, actualment assistim a una exposició permanent al joc, com va ser en el seu moment la del tabac o altres hàbits de consum.

- Investigueu quants anuncis us trobeu en el vostre dia a dia sobre apostes i jocs, bé sigui al carrer, TV, xarxes socials, dins de jocs del mòbil, equips de futbol...
- Classifiqueu i debateu entre tota la classe de quina manera es pot fer un ús recreatiu de les apostes i on és el límit entre l'entreteniment i l'addicció.

Molts col·lectius socials, psicòlegs i famílies demanen una regulació estricta sobre les cases d'apostes, fins i tot la no permissió als barris i pobles o que estiguin confinades en llocs concrets.

- Dissenyeu una campanya publicitària (cartell -vídeo per a xarxes socials-, tríptics per repartir al carrer) per parar o regular la proliferació d'aquest tipus de negocis. Penseu també que el negoci es desenvolupa brutalment per Internet!

Us deixem aquí uns quants enllaços a notícies, perquè pugueu copsar l'abast de la qüestió:

La veu de l'Èric

Hem arribat al final de la segona part. Fa molta estona que no sabem res de l'Èric: el Gerard el va deixar al cotxe amb l'Alexis i l'Edu, però ara han trobat el cotxe i l'Èric no hi és. I ells no poden explicar res ja que l'Edu és mort i l'Alexis està en coma. Tothom pateix..., què en deuen haver fet, de l'Èric? Ha pogut sortir del seu estat catalèptic? Per sort, a continuació trobem l'interludi, on tornem a sentir el monòleg interior; això vol dir que recuperem els pensaments de l'Èric. On deu ser? Què deu estar pensant? De què és conscient i de què no?

- El vostre paper ara serà intentar imaginar-vos què està pensant l'Èric en aquests moments. Caldrà que, per parelles, enregistreu un document de veu que descrigui allò que està pensant i sentint l'Èric. Us deixem amb els dos primers paràgrafs d'aquest interludi perquè us situeu...

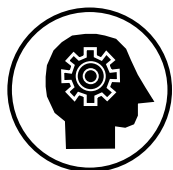
Sento unes passes, només les d'una persona. Són molt a prop meu. Intento cridar com he fet abans, però no em surt cap soroll de la meva boca. Impossible tampoc fer cap moviment.

No ho comprenc, l'efecte ja m'hauria d'haver passat. De fet, ha estat així, se me n'havia anat, però l'atac catalèptic ha tornat a aparèixer precisament ara que necessito recuperar de ple els meus sentits. (p. 143)

Escriviu allò que voleu enregistrar:

Inseriu a continuació l'enllaç al vostre document de veu: _____

3A PART: LARA; 14_ LA BANDA; 15_ LA TRUCADA

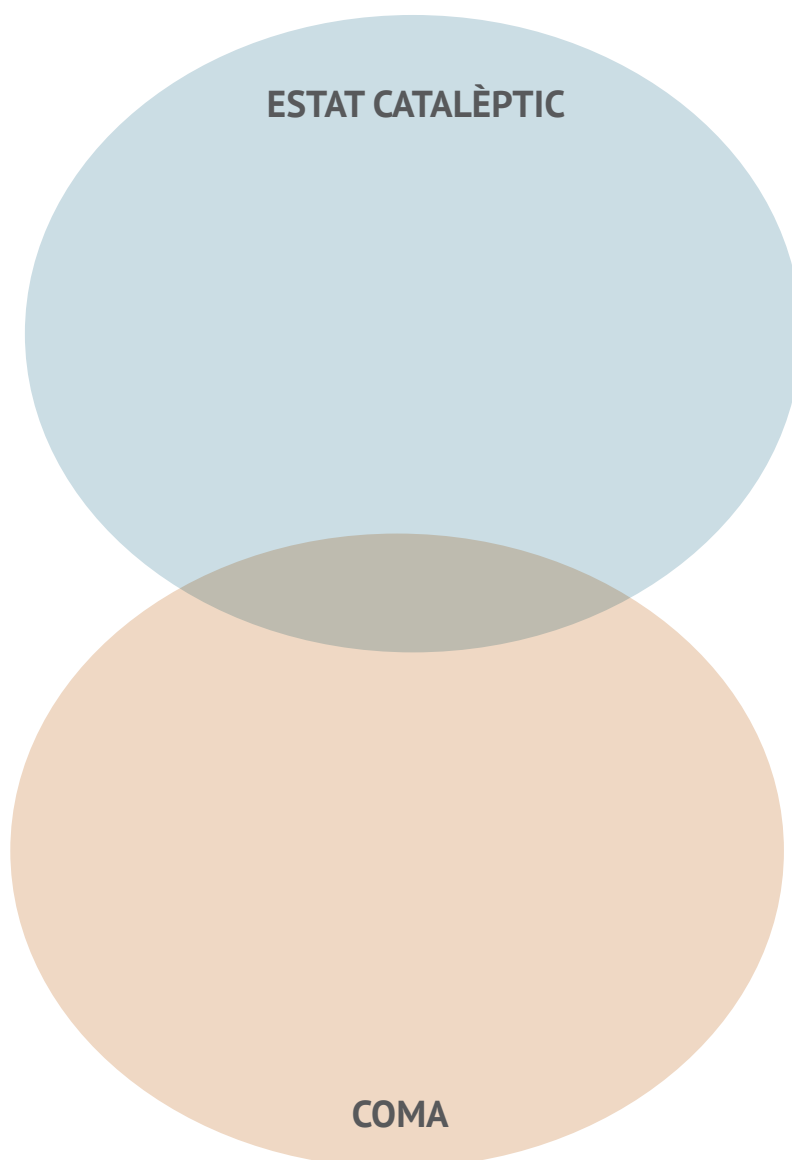
Sense resposta, però amb necessitats?

Tothom s'hi esforça, però a l'institut és impossible reprendre la normalitat. Que de sobte hagin desaparegut tres companys i un d'ells, literalment, no és fàcil de pair.

L'Edu mort, l'Alexis en coma i l'Èric... On és l'Èric? (p.149).

L'Alexis està en coma i l'Èric, catalèptic. Cap dels dos poden explicar la seva història, però..., poden sentir el que els altres diuen?

Compareu les semblances i diferències entre l'Alexis i l'Èric a partir dels vostres coneixements:

El que sembla clar és que cap dels dos no és mort, de moment; això vol dir que el cos encara està fent certes funcions vitals.

Precisament, la Lara i en Gerard discuteixen quantes hores pot aguantar l'Èric.

Ahir a la nit en Gerard li va trucar per explicar-li com havia anat l'escorcoll a casa de l'Alexis i en van parlar.

Si, pel que sembla, si més no això és el que sospita en Gerard, aquell parell l'han tancat o amagat en alguna banda...

És possible que l'Èric aguanti?

Quant de temps pot resistir una persona sense beure aigua?

En Gerard li ha dit que, en circumstàncies normals, unes quaranta-vuit hores, que més enllà és molt difícil. La seva germana, la infermera, li ho ha explicat. També li ha dit, però, que si està catalèptic pot aguantar força més.

La Lara no pot evitar una esgarrifança. Encara que pugui aguantar, si està en un lloc tancat i està conscient, deu estar aterrit. I no té el temperament, no ho creu vaja, del prota de 127 hours, que va aguantar més de cinc dies.

Quantes en fa d'hores?

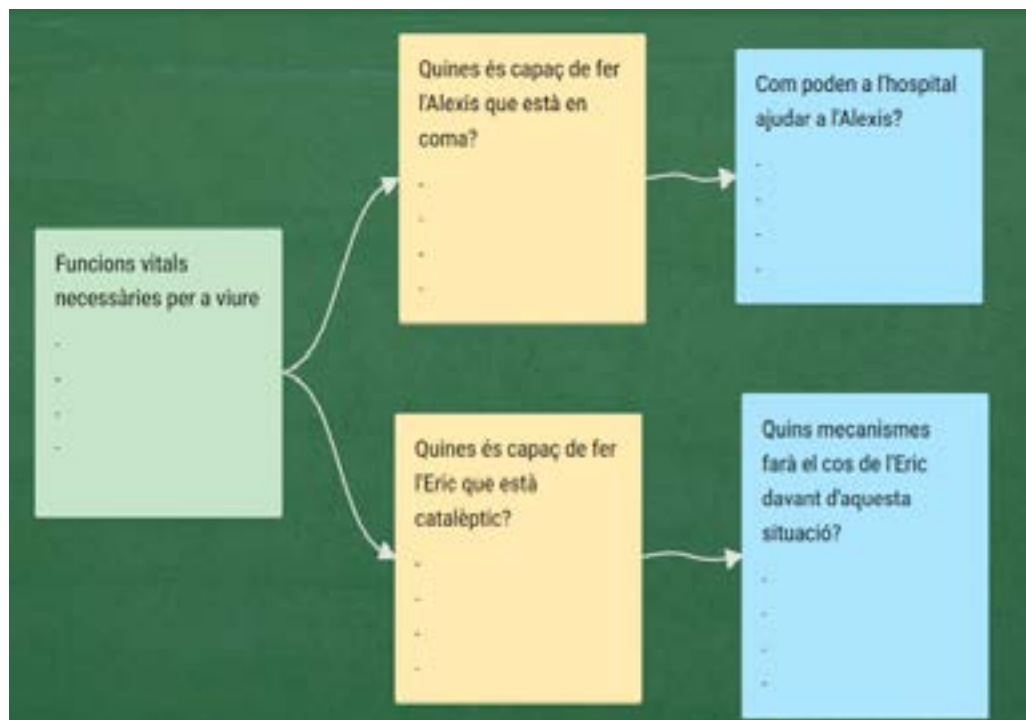
La Lara les calcula. Unes quaranta, aproximadament. (p.162).

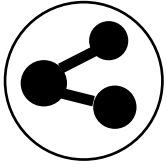
A partir d'aquest fragment de la novel·la, responeu les preguntes:

- Penseu que l'Èric aguantarà? Per què sí o per què no?
- Per què penseu que "si és catalèptic pot aguantar força més"? Com ho explicàrieu des d'un punt de vista científic?
- Busqueu la història del protagonista de la pel·lícula [127 hours](#), basada en fets reals. Per què penseu que va poder sobreviure 5 dies?

- A partir de les activitats anteriors, feu un mapa conceptual mural enumerant quines són les funcions vitals que han de continuar fent els dos joves per mantenir-se vius i com les poden fer. Podeu seguir aquest esquema, fet mitjançant l'aplicació [Padlet](#):

Deixem-ho córrer

Let the river run és la cançó que acompanya la Lara, la protagonista d'aquesta tercera part de l'obra, en la qual les emocions i els capgiraments de la trama fluctuen al seu voltant. Aquesta cançó va ser premiada amb un Òscar a la millor banda sonora original al film *Working Girl* (1988).

- Podeu escoltar-la en aquest [clip de vídeo](#).

Aquest tema, que ve a dir alguna cosa així com “deixem-ho córrer”, li serveix a la Lara per sospesar quines idees la trasbalsen i quines l'empenyen a seguir endavant. Ho veiem clar en la conversa amb House o quan renega de l'amor que sentia per l'Àlexis.

Ens centrarem ara en la pel·lícula [Working Girl](#), que va suposar una novetat en el moment en què es va estrenar perquè tractava el tema del reconeixement laboral (és a dir, la dificultat d'obtenir llocs de responsabilitat en l'empresa privada) des del punt de vista d'una dona.

- Podeu veure'n l'anunci en aquest [vídeo](#).

En contraposició al tipus de cinema que s'ha fet els últims trenta anys al voltant de la figura de la dona, us proposem el visionat del [tràiler](#), i del film complet si us és possible, de la pel·lícula [Sufragistes](#).

- A partir de la informació que heu obtingut i del visionat dels anuncis o bé de les pel·lícules completes, compareu com tracten certs temes referents a l'alliberament de la dona.

Feu-ho en grups petits, traieu-ne conclusions i després poseu-les en comú amb la resta del grup.

	SUFRAGISTES	WORKING GIRL
CLASSE SOCIAL		
DRET A ACONSEGUIR		
OPRESSOR		
RELACIÓ AMB ELS HOMES		
SUBMISSIÓ		
ON RECAU LA FORÇA PER AL CANVI		

La màquina del temps

Dues confessions que *a priori* farien venir l'ai al cor a més d'un i una: la Nika no estima l'Alexis i el Gerard confessa a la Lara que l'Èric està boig per ella i que això el fa patir barbaritats.

Aquesta és la complexitat humana: la nostra voluntat ens fa canviar contínuament de parer, fins i tot en les conviccions que pensem tenir més fermes i interioritzades. En situacions extremes, els sentiments que tenim en un present determinat s'enalteixen i de vegades es malinterpreten o desboquen.

- A continuació us deixem un espai en blanc perquè escriviu una carta al vostre jo futur, explicant-vos com us veieu ara i com espereu veure-us d'aquí al final dels estudis.

En uns anys podreu comprovar si els vostres plans han sortit tan bé com els de l'Èric o si us heu fet tan savis com el Bavi.

Empty space for writing a letter to your future self.

3A PART: LARA; 16 _ LA MANTA; 17 _ EL VIATGE

Proves per descobrir el culpable

En Gerard està preocupat, com tots, per l'Èric: on deu ser? Què li deu haver passat? Però, com a bon amic, no es pot quedar de braços plegats: convenç la Lara perquè tornin a anar a investigar a casa dels pares de l'Àlexis, sent que la primera vegada que hi van anar no va poder fer-ho com ell hauria volgut.

Així doncs, els dos s'encaminen cap allà. Durant el trajecte, en Gerard explica que els mossos ja li han tornat el mòbil i la cartera, però, que tal com el mirava el mosso, semblava que ell fos el culpable d'alguna cosa.

Quan arriben, escorcollen la casa i posteriorment el jardí:

Què és això?

- El què? - pregunta en Gerard, sortint de la seva abstracció.

- Sembla un contenidor colgat a terra... - diu la Lara, indicant un receptacle metàl·lic que hi ha entre els pins i part de la rocalla. [...]

- Té una tapa... Està tancada amb un cademat -diu la Lara.

Tots dos amb frisança, van mirant i tocant el receptacle, que no deu fer més de dos metres de llargada per un i mig d'amplada.

- Les frontisses estan petades -avisa en Gerard, que s'ha situat a la banda oposada del cademat.

- Vigila, no et facis un tall... - alerta la Lara, observant l'aresta sortint i punxeguda d'una de les frontisses. Un grinyol acompanya l'obertura.

A primer cop d'ull veu una manta.

La Lara l'estira.

Ara és el motor de la depuradora el que queda a la vista. A un costat, hi ha eines i una mica de pinassa seca al damunt.

La Lara no pot evitar una barreja de sentiments. D'una banda, decepció i, de l'altra, alleujament. Li hauria fet molta angúnia trobar l'Èric en aquest lloc.

- Què hi fa una manta aquí? - pregunta en Gerard.

- És una manta de viatge.

La Lara se l'acosta al pit i l'ensuma.

S'empassa la saliva, s'estremeix.

- Fa olor de la colònia que sempre du l'Èric...

En Gerard se la queda mirant uns instants i després li agafa la manta i també l'olora.

- És veritat, fa olor d'Èric.

Tots dos com si s'haguessin posat d'acord, contemplen de nou amb atenció l'interior del receptacle.

- Molt just, però aquí hi cap una persona estirada... - afirma en Gerard, sense apartar-ne els ulls.

- Si ha estat aquí dins -diu la Lara animada-, vol dir que s'ha recuperat, ha forçat la tapa i ha sortit... És una bona notícia. (p.171-172).

En Gerard i la Lara troben alguns indicis que els porten a pensar que l'Èric ha estat en aquell receptacle i que n'ha sortit. Davant d'aquests nous descobriments no dubten a trucar els Mossos, ells seran capaços de fer un escorcoll més minuciós. En Gerard escolta què es diuen els policies:

Parlen d'un seguit de detalls que aïllats no tenen importància, però que relacionats resulten cabdals: des de la claueta que van trobar a la butxaca dels texans de l'Alexis i que amb tota probabilitat pertany al cademat que tanca el contenidor del motor de la depuradora, fins a la barra de ferro que l'Èric devia fer servir de palanca per obrir la tapa, passant pel parell de cabells rossos que segur que corresponen al desaparegut. (p.176-177).

Els mossos van recollint totes les proves i diuen que la policia científica s'encarregarà d'analitzar-les. Però en Gerard segueix preocupat, perquè té por que els pares de l'Alexis pensin que ha estat ell qui va posar l'Èric allà i que ara se n'ha penedit i l'ha anat a rescatar. La Lara no creu que això ho pensi ningú..., però, què diran les proves?

Com sabeu, en un judici el que és important són les proves, però també la manera com s'interpreten. Us sembla que una mateixa prova pot ser interpretada de maneres diferents? Sovint això passa i és per això que, per arribar a una conclusió ferma, sovint necessitem més d'una prova, ja que només amb una es podria arribar a conclusions diferents.

- A partir de tot el que heu llegit en aquest capítol, prepareu el simulacre d'un judici.
Per això caldrà que feu tres grups:

GRUP 1

- Sou els advocats dels pares de l'Èric
- Voleu demostrar que l'Èric ha estat en el receptacle

GRUP 2

- Sou els advocats dels pares de l'Alexis
- Voleu demostrar que qui ha enterrat l'Èric és en Gerard

GRUP 3

- Sou els advocats dels pares d'en Gerard
- Voleu demostrar que qui ha enterrat l'Èric és l'Alexis

- Cada grup haurà de buscar les proves que li permetran defensar el seu client. Poden ser les del llibre o noves proves que considereu que podríeu obtenir.
- Cal que interpreteu cada prova i n'extrageu una conclusió final.

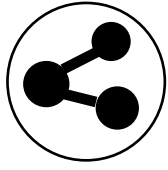
- Per preparar el judici, el grup ha d'emplenar aquesta taula:

Les proves aportades són....

Prova 1:	Prova 2:	Prova 3:	Prova 4:
↓	↓	↓	↓
Interpretació prova:	Interpretació prova:	Interpretació prova:	Interpretació prova:

i per tant la nostra conclusió és que...

- Quan cada grup hagi preparat la seva defensa, representeu el judici a la classe.

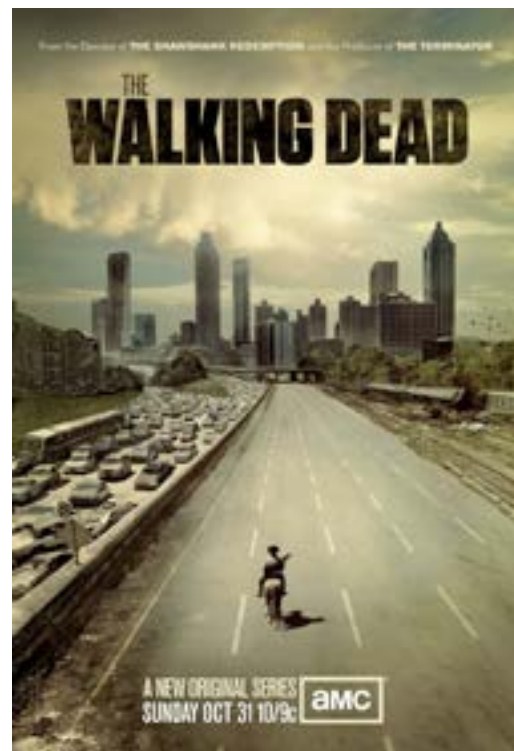
El caminant (17_El viatge)

L'Èric ha escapat d'allà on estava. Ha vagat, solitari entre el dubte de la irrealitat, trontollant sense rumb. Ha muntat al metro, després que un conductor amb bona fe l'hi dugués des d'on el va trobar perdut, però no ha pogut ni baixar-ne. Simplement ha romàs allà, com un viatger etern que ha oblidat el seu destí i ha quedat atrapat en el camí, abans de caure-hi desplomant.

Encara no sabem si és viu o és mort. Potser estigui a l'estadi intermedi, a la catalèpsia. Allà on la consciència no se sap ben bé en quin dels dos terrenys habita. D'alguna manera és un zombi intermitent.

Fixeu-vos en aquest [fragment](#) del primer episodi de *The Walking Dead*. Una sèrie que ens parla de la supervivència en un món antropofàgic i apocalíptic, en el qual els morts dominen la vida dels vius. La filosofia general de l'obra gira al voltant del comportament humà, la política i les relacions personals a l'hora d'entomar els fets que arrossega aquest nou món post-humà.

- Imagineu que l'Èric és el Rick Grimes, un home atemorit per una multitud de zombis que l'assetgen i vosaltres sou el conductor que passa pel costat i veieu l'escena. Teniu dues opcions: deixar-lo morir o ajudar-lo. Què faríeu, com i per què?
- Quin sentit pren la vida per a Rick quan creu que és l'únic ésser humà que queda?
- Quan Rick arriba a la ciutat i veu els homes de l'autobús, què creieu que pensa? Intenteu definir les sensacions que pot sentir en cinc paraules.
- Què creieu que li pot passar a en Rick quan és sota el tanc?
- En aquell món només es pot sobreviure amb la solidaritat dels altres. Penseu que s'hi podrien desenvolupar més maneres de sobreviure basades en altres principis?

- Imagineu que la classe ha estat l'única supervivent a un atac zombi, com imagineu la vostra vida aquell mateix dia, com us organitzaríeu? Sortiríeu? Com us alimentaríeu?

**ORGANITZACIÓ
POLÍTICA**

QUEVIURES

**ORGANITZACIÓ
DE SEGURETAT**

Recreació temporal (17_El viatge)

L'Èric ha estat trobat per un conductor nocturn d'ànima caritativa. L'autoestop era una pràctica normal i força freqüent trenta anys enrere, però la tendència creixent a desconfiar de les persones desconegudes, la millora dels serveis de transport públic i les plataformes virtuals per compartir cotxe l'han fet disminuir gairebé fins a desaparèixer. Per això fem referència a la bona fe del conductor!

És un fet que no surt a la novel·la, entenem que per envoltar més de misteri la figura de l'Èric i no mostrar-nos-el conscient per última vegada, si no és que l'hi hem vist ja.

- Us convidem a recrear, en format de *story board*, l'escena del conductor que el troba enmig de la nit i la conversa que haurien pogut tenir.

Cal que tingueu en compte que l'Èric vagava desorientat i que diuen que el conductor es va quedar molt tranquil quan va baixar del cotxe, perquè li va semblar un jove estranyíssim.

Escena: Un conductor troba l'Èric enmig la carretera

3A PART: LARA; 18_LA PROVA; 19_EL COMIAT

Realment és mort?

- Sí, és clar... Què voleu? -demana en to empipat.
  - Saber com està l'Èric? -afegeix la Lara.
  - Vols saber com està? Ara, te'n preocupes?
  - Julià, no... -intenta dir la Rosa.
  - Mort, és mort... -respon l'home amb contundència.
- La Lara acaba de perdre el poc color que li quedava.
- No ho volíeu saber? Doncs ja està!
  - Però...
  - Que què hi fa aquí, oi, us deveu preguntar. Jo us ho diré de seguida -diu visiblement irritat-. Com ja sabeu, l'Èric és, ERA, catalèptic i això fa que el sotmetin a tota mena de proves per assegurar-se que està realment mort. Els intents de reanimar-lo han resultat del tot infructuosos... Mentrestant, el mantenen intubat i..., jo què sé a uns quants tubs i cables està connectat! Ara mateix n'hi estant fent una altra, de prova. El meu pobre fill s'ha convertit en un conillet d'Índies... (p.190).

Sembla que l'Èric és mort. Tot i que, com en poden estar segurs? La catalèpsia fa que semblis mort quan pot ser que no ho estiguis... El pare de l'Èric sembla que ja està una mica fart de tantes proves; en canvi en Bavi, que no pot parar de recordar la història del padrí Camil que va ser enterrat viu, no vol creure que l'Èric sigui mort i proposa altres solucions:

- Li estan fent un altre encefalograma -explica el Bavi-, he remogut cel i terra perquè l'hi facin... Ens el donen per mort, sabeu? Aquí hi ha un neuròleg que és fill d'un amic meu i, bé, sé que es pren molèsties que potser no faria per ningú altre, però la realitat és que afirmen -tot l'equip ho afirma-, que no hi ha cap constant vital al cos de l'Èric.
  - Però ell és... -comença a dir en Gerard.
  - ...Prou que ho saben, que és catalèptic; si no fos així, no s'hi esmerçarien tant. Sóc conscient que li han fet totes les exploracions neurofisiològiques possibles, ho sé, però jo, jo en vull estar segur. Encara sort de la Gabriela, que pressiona el meu nét i em fa costat perquè es faci l'impossible...
  - I en aquest hospital ja tenen tot..., vull dir que potser en un altre potser tindrien equips millors... suggereix la Lara.
  - Sí, sí d'això no en tinc cap dubte. És que jo voldria..., sabeu què voldria?
- La Lara i en Gerard callen convidant que l'home s'esplai.
- Jo voldria endur-me'l a casa o a on pugui vetllar-lo..., fins que es desperti o fins que Déu se'l vulgui emportar definitivament. I ho sabré, perquè el seu cos es podrirà, prou que ho sé que si és mort de veritat passarà això. Però no vull que se me l'enduguin i el portin a una cambra frigorífica i esperin a fer-li una autòpsia o que es mori per culpa de quedar congelat... No, no permetré que se l'enduguin. Abans hauran de passar per damunt del meu, de cadàver. (p.200-201).

Un dels personatges que està més afectat és l'avi, i és que el record del padrí Camil el turmenta.

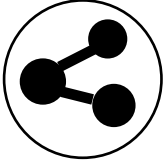
- Com podeu imaginar, al padrí Camil el van enterrar fa molts i molts anys; penseu que ara és diferent? Busqueu informació sobre l'evolució de les tècniques d'autòpsia.
Per a cada època caldrà que busqueu amb quina finalitat es feien les autòpsies, qui les feia i què examinaven, a part d'altres curiositats o imatges que pugueu trobar.

Aquests dos treballs us seran de molta utilitat:

[Treball en el qual s'expliquen com es feien les autòpsies en les diferents èpoques.](#)

[Assaig sobre l'evolució històrica de l'autòpsia](#)

- Amb la informació obtinguda, elaboreu un fris cronològic sobre l'evolució de l'autòpsia: organitzeu-vos en petits grups i que cada grup s'encarregui d'una època diferent.
Podeu fer el fris cronològic en paper i penjar-lo en un passadís del vostre institut o el podeu fer digitalment. Per exemple, amb l'aplicació [Time Line](#).

Ballant amb la mort

Podríem dir que la música és un personatge més de la novel·la, ja que apareix en molts contextos, poc o molt, ens ajuda a entendre la personalitat de cada personatge, l'ambient en què es mou i les escenes en què apareix.

Com hem dit al principi, la música es la protagonista de la nit i la mort, com a nit més llarga de l'ésser humà, també té un acompanyament musical.

El germà de l'Edu, intèrpret en un quartet musical amb especialitat en enterraments, toca al del seu germà diverses peces: [Wish you were where](#) de Pink Floyd, [Hope there's someone](#) d'Antony & the Johnsons, una cançó de *Brams* i [El cant dels ocells](#).

Per norma general, les vetlles als tanatoris solen ser silencioses i solemnes. S'acostuma a posar música relaxant a les entrades i, si no hi ha petició expressa dels familiars, no hi ha música a les cambres de vetlla.

Al País Valencià, com a últim lloc, a la comarca de la Costera, però anteriorment ballada a tots els Països Catalans, existeix la *Dansa del Vetlatori*, una cançó que cantaven els nostres avantpassats quan moria un infant tot just néixer.

- Escolteu-la en dues versions:

[Maria Arnal i Marcel Bages](#)

[Pep Gimeno, el Botifarra](#)

Respecteu la melodia original de la cançó i dissenyeu una lletra que serveixi per acomiadar qualsevol persona i no només un infant. Compteu els versos i intenteu respectar-ne la mètrica.

Lletra nova de la *Dansa del Vetlatori*

Fem una notícia de l'Èric

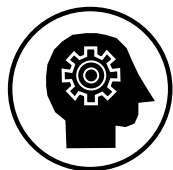
Hem vist que la ciència de les autòpsies i, per tant, la certificació de la mort ha evolucionat molt. Però, això vol dir que s'eviten tots els casos de creure que una persona que és morta realment no ho està? Doncs malauradament no! Vegem-ne dos casos prou recents:

- ✓ En aquesta [notícia](#) veiem com donen per mort a un home de 29 anys que quan està al dipòsit de cadàvers comença a roncar!
- ✓ Una altra [notícia](#) explica que uns veïns van desenterrar un home assegurant que havien sentit com cridava, però quan el van desenterrar els metges van tornar a certificar que estava mort. Tot i això els veïns continuaven creient que era un miracle, ja que després de nou dies encara no s'havia començat a descompondre. Podria haver estat un cas de catalèpsia?
- ✓ I finalment en podem veure un cas fictici, el [videoclip](#) de la cançó *Ann Molly*, del grup Incubus, en el qual la Lara pensarà en els següents capítols.

Inspirant-vos en aquests casos, escriviu una notícia sobre l'Èric. Podeu inventar-vos un final o fer una notícia sobre el seu estat actual. Prepareu l'escrit amb [aquest programa](#) per a generar notícies de diari.

Compartiu la notícia que heu escrit sobre la situació de l'Èric.

3A PART: LARA; 20_LA CAIXA; 21_LA MORT

Factors genètics, factors ambientals

La referència al padrí Camil és una constant durant tota l'obra. No sabem si també era esquizofrènic o catalèptic, si és a partir d'aquesta branca de la família que ho hereta l'Èric o si no hi té res a veure. El que sí que sap l'Èric és que més d'un membre de la seva família havia patit esquizofrènia o catalèpsia. I, és clar, ell també hi posa una mica de la seva part esnifant cocaïna.

- Penses que la malaltia de l'Èric és deguda a un factor genètic o a un factor ambiental? Justifica la resposta.

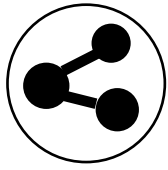
- Una vegada hagis respost, llegiu l'article "[Les malalties mentals són hereditàries?](#)" i responeu les preguntes següents:

Què vol dir que les malalties mentals no tenen un patró d'herència típic?

Sabríeu posar un exemple d'una malaltia o factor que sí que tingui un patró d'herència típic i explicar com s'hereta?

Expliqueu amb les vostres paraules què vol dir que tenen un patró d'herència multifactorial.

Expliqueu si després d'haver llegit l'article canviàrieu la vostra resposta a la pregunta: "Penses que la causa de la malaltia de l'Èric és deguda a un factor hereditari o bé a un factor ambiental?"

L'amor i la son que mai s'acaba

Ara que estem arribant al final del relat, ens fixarem en els mites literaris que amaga la trama de *Katalepsis*. N'hi podem trobar molts:

- ✓ El mite del savi que ensenya i el jove que aprèn, en la relació de l'Èric amb el Bavi.
- ✓ El renegat, basat en l'Èric, que renuncia a tot i s'autodestruïx fins que troba l'amor.
- ✓ El mite de la nit eterna, *La Blancaneus* i *la Bella Dorment*.

L'Èric, donat per mort, inserit en un taüt i enclaustrat dins la vitrina de vetllar els difunts, remet a aquest mite tan conegut de la literatura popular. Precisament, intuïm que sobreviurà perquè aquests mites populars ens fan acabar directament les històries, perquè són esquemes argumentals que articulen la nostra visió del món. Ens arriben a través dels contes, la literatura i actualment també dels audiovisuals que consumim, basats en gran mesura en mites grecs i populars europeus, dels quals no deixen de ser una barreja.

Tradicionalment ens han fet creure, a través de les adaptacions del cinema i el concepte del *Happy End*, que les princeses dormen, pobretes i atrapades, i un valeros cavaller, guapot i ben plantat, acudeix al rescat armat amb un petó de l'amor més vertader que el cavaller, que generalment no coneix la princesa, ja li professa.

- Mireu aquests dos vídeos sobre el mite de la princesa adormida del canal de Youtube *Destripando la historia*. Dos creadors agafen mites originals en els quals es basen els contes tradicionals europeus i els exposen en dibuixos i cançons sense els filtres de la companyia americana i el seu ideal d'amor romàntic ranci.

[Blancaneus russa](#)

[Bella Dorment italiana](#)

- Ara que ja els heu vist, compareu la versió de Disney amb la versió original per veure'n les semblances i les diferències:

	DISNEY	ORIGINAL
La Bella Dorment		
Blancaneus		

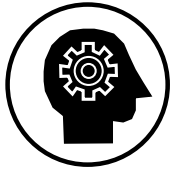
Interludi a la ficció

Fins ara us hem fet fer dos tipus d'interludi diferents: el primer, simplement perquè escrivíssiu què pensàveu que explicaria l'Èric des de la seva consciència, i el segon perquè li donéssiu força i veu a la consciència que només podem llegir.

Ja s'ha destapat tot el pastís, hem estat dubtant i voltant per trobar el nostre protagonista, que finalment sembla que se'ns acomiadi dins d'una capsa de fusta amb voluntat de no sortir-ne més. Com els bons protagonistes, ens ha deixat un petit senyal d'esperança abans del final.

- Ara us demanem que aneu un pas més enllà i feu un viratge fins a la ficció. L'activitat consisteix a explicar l'interludi d'una manera sobrenatural. Portem sofrint i patint amb l'Èric totalment paralitzat de tant en tant; ara, per parelles, heu d'inventar la manera més original de fer que l'Èric, sense moure's ni obrir la boca, es comuniqui amb els seus companys i els expliqui què li està passant.

Interludi 3: La ment de l'Èric es comunica amb els que estan amb ell

EPÍLEG; TRES HORES MÉS TARD

L'efecte que no acaba

L'Èric somriu i fa que sí amb el cap. De cop i volta, ell i en Gerard han deixat el seu paper de marginats. L'Èric reconeix que li agrada la sensació de sentir-se admirat. Però és conscient que la realitat no té res d'idíl·lica, perquè ell pateix una malaltia, una malaltia que haurà d'anar controlant.

I ho farà, i tant que ho farà. I, per descomptat, s'oblidarà de la cocaïna i de qualsevol estupefaent. Aquesta ha estat la condició, l'única condició, que li ha posat la Lara a l'hora de reiniciar la seva relació.

-Per més que t'estimi -li va dir molt seriosa-, si et tornes a enganxar, ni que sigui una trista esnifada, no dubtis que serà el punt i final.

I l'Èric sap que ho complirà.

No hi ha perill, té prou motius per deixar la droga i prou il·lusió per a començar de nou. (p. 225).

Però a mig sopar l'Èric torna a un estat catalèptic i la Lara dubta que no hagi tornat a consumir cocaïna. I és que amb gent que ha estat enganxada a les drogues això és un gran risc.

Posem-hi una mica de vocabulari científic... Quan parlem de l'addicció a les drogues hauríem de tenir en compte tres conceptes: tolerància, dependència i abstinència.

- Relaciona aquests conceptes amb les següents frases. Inventa't una frase per al concepte que no has utilitzat.

1. La Lara li posa una condició a l'Èric per a tornar a sortir: .....

.....

2. La Lara té por que l'Èric hagi tornat a consumir cocaïna degut a la seva

.....

.....

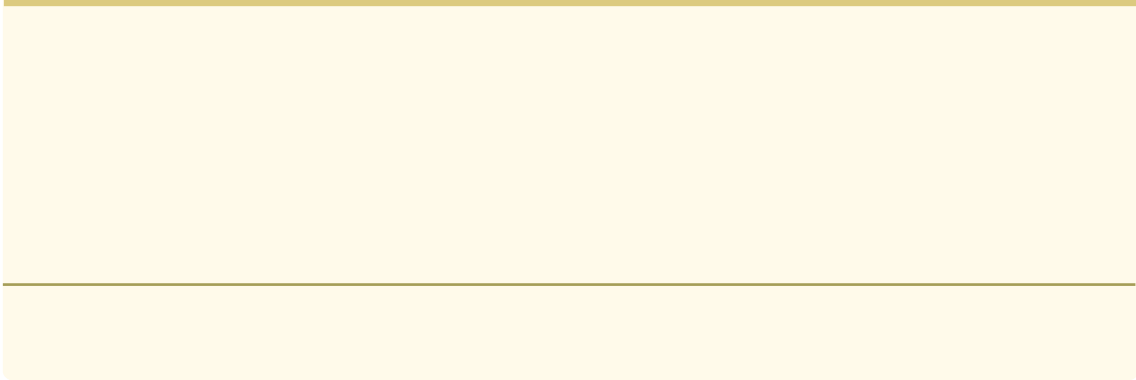
3. ....

.....

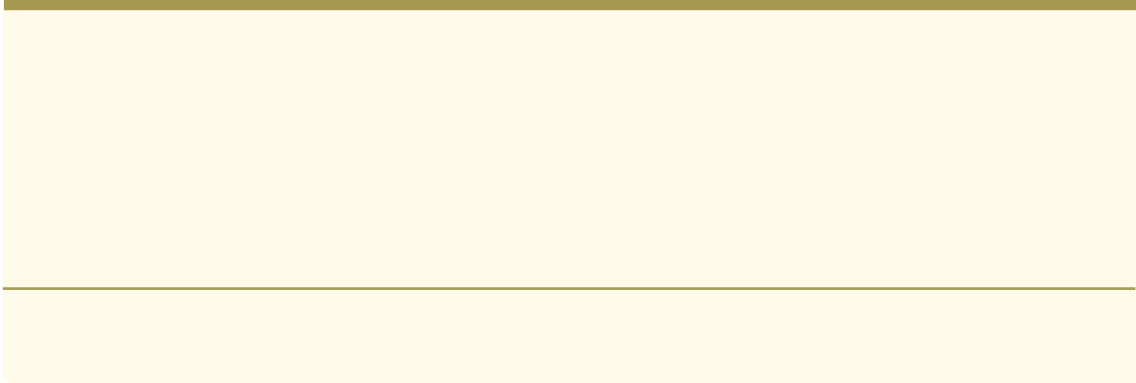

- Ara, per parelles, poseu els resultats en comú i discutiu què són per a vosaltres la dependència, la tolerància i la abstinència. Representeu-ho amb un dibuix. Ho podeu fer com si fos una vinyeta de còmic i acompanyar-ho amb una petita explicació que descrigui cada un d'aquests tres conceptes.

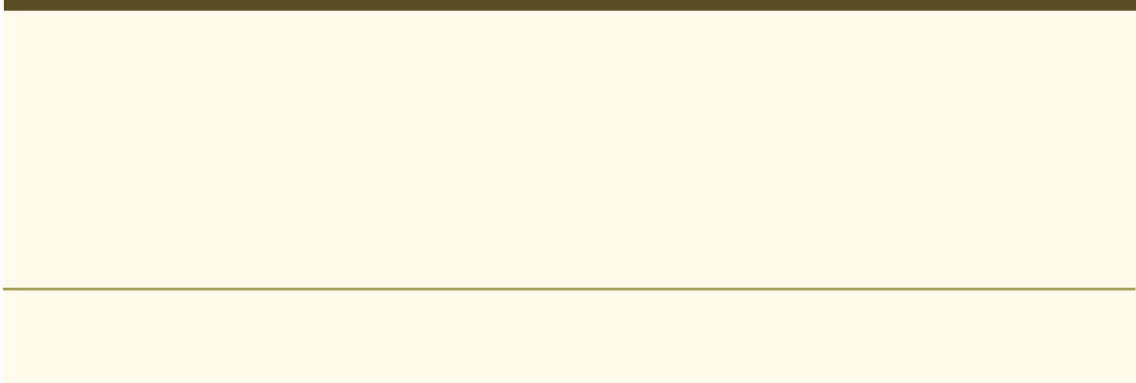
Dependència

Tolerància

Abstinència

- Contrasteu ara els vostres dibuixos i les vostres aplicacions amb el que s'explica en el recursos següents:

[Conceptes bàsics sobre drogues](#)

[Dibuixos sobre la tolerància, la dependència i l'abstinència](#)

Expliqueu què canviaríeu dels vostres dibuixos o de les vostres explicacions.

Correccions dibuixos i explicacions inicials. Canviaríem de..

Dependència

Tolerància

Abstinència

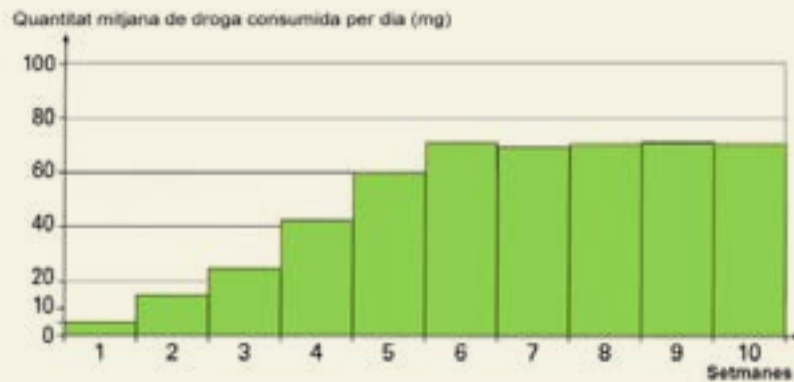
- Ara toca aplicar els conceptes que hem après. Llegiu el següent cas d'un experiment que van fer amb un mico i feu-ne una petita explicació per parelles:

SITUACIÓ 2 : Un experiment amb un mico:

Un científic va col·locar un mico en un recinte on hi havia un dispositiu que li permetia accedir a una dosi de certa droga que li provocava una sensació de benestar. L'animal podia consumir la quantitat de droga que volia, en funció d'aconseguir la sensació de benestar. Durant un període de 10 setmanes, a partir de les primeres preses, va anotar els mil·ligrams/dia d'aquesta substància que l'animal consumia cada setmana.

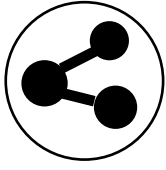
Els resultats els va recollir en aquest gràfic:

Descriviu amb les vostres paraules el que es pot observar a la gràfica.

Expliqueu, utilitzant alguns dels conceptes que hem definit, per què penseu que observem aquests resultats.

- Ara reflexioneu amb tota la classe: penseu que l'Èric va augmentar la tolerància a la cocaïna? Serà capaç d'abstenir-se de consumir-ne o és massa dependent d'aquesta droga?

Amaga la història un cas de bullying?

-Ambrós, t'acabes de convertir en un mite vivent -li va dir tot just ahir, quan es va acabar la classe de literatura.

En House...

Un altre tema inevitable de tot aquell que passi pel Balmes i que es fa present ara en el decurs del sopar.

- Per si no quedava prou clar -comenta en Gerard-, en House t'ha acabat de convertir en un heroi.*
- L'Èric somriu i fa que sí amb el cap. De cop i volta, ell i en Gerard han deixat el seu paper de marginats.*

De sobres és conegut el tema del bullying. Es calcula que al voltant d'un milió d'alumnes a l'estat espanyol el pateixen, amb les terribles conseqüències psicològiques que això comporta, fins i tot, en els casos extrems, el suïcidi. Se sap que el maltractament continuat a l'escola pot venir per diversos motius.

En aquest llibre, el tema va apareixent amb petites gotes esquitxades des de la normalitat, com les faltes de respecte, les burles, convidar-los a les festes per a humiliar-los, o l'odi confés que diuen que l'Alexis sent pels dos, sobretot per l'Èric.

- Creus que des de l'escola es podria haver intervingut d'alguna manera?
  - No veien els professors les contínues referències a la humiliació del Gerard i l'Èric?
  - Què ha hagut de passar per deixar de ser uns marginats: quedar-se a les portes de la mort? Que els agressors morin o quedin en coma?
-
- Debateu aquestes preguntes entre tota la classe i compareu-les amb casos propers que de segur recordeu. Què és i no és bullying per a vosaltres?

La impossibilitat de respondre

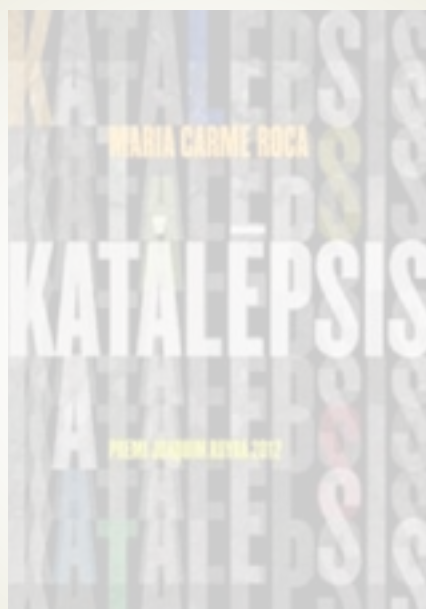
I just en acabar la novel·la tornem a retrobar la veu de l'Èric des d'un estat catalèptic.

El que havien estat els interludis ara és el punt i final de la novel·la, que ens deixa amb aquest ai al cor, amb aquest final obert..., es despertarà l'Èric aquesta vegada?

En aquest cas, a diferència dels altres interludis, no us demanem que us imagineu allò que l'Èric està pensant sinó justament tot allò que ell sent. L'Èric no pot respondre-hi parlant sinó només pensant-ho. I mira que té ganes de dir-los que no, que no ha tornat a prendre drogues i que no vol que el portin a l'hospital.

- Escriviu la conversa entre el Bavi, la Lara i el Gerard, tal com la sentiria l'Èric, des que descobreixen que s'ha tornat a quedar catalèptic fins que els dos joves marxen.

EL GUST PER LA LECTURA

curs 2019-2020

Tot el que llegim ja havia estat escrit? (Segona part)

Com ja vam dir abans de llegir, les novel·les, contes, acudits, sèries i pel·lícules, així com, en general, totes les narracions escrites o audiovisuals, entronquen amb una tradició que enfonsa les seves arrels en la nit de la història i en el mestissatge de les cultures populars que han anat superposant-se en l'escorça narrativa del nostre planeta.

Sovint, en un nou argument de ficció, endevinem novel·les o escrits anteriors. En aquesta activitat, esbrinarem les connexions dels personatges de *Katalepsis* amb novel·les anteriors en el temps.

1a Part: Èric

-El mal s'acosta, tindrè un atac de catalèpsia. Potser no faré cap moviment, potser ni em queixaré. També pot passar, però, que tregui escuma per la boca, que em posi rígid, que cridi. Procuri que no em sentin cridar. Això és important perquè potser aleshores em canviarien de masmorra i ens separarien per sempre. Quan em vegi immòbil, fred i mort, per dir-ho així, però solament en aquest cas, escolti'm bé, separi'm, les dents amb el ganivet i aboqui'm la mà a la boca vuit o deu gotes d'aquest líquid. Potser llavors revifaré.

Alexander Dumàs, *El comte de Montecristo*

Edmon Dantès és el protagonista d'aquesta novel·la, un jove mariner mercant, que per enveges i traïcions d'amics, serà acusat d'espionatge contra França i empresonat injustament. Durant el seu captiveri viurà experiències i emocions que el faran canviar per sempre més.

El seu captiveri li servirà com una mena de crisàlide que li permetrà transformar-se en una nova persona, capacitada i dotada de les eines suficients per venjar-se dels que injustament l'han empresonat.

Podeu veure'n el [tràiler](#) de l'adaptació cinematogràfica més famosa.

- El protagonista de l'obra haurà de fer-se passar per mort per poder sortir de la presó, us recorda alguna cosa?
- Què saps d'Alexandre Dumas? Busca'n informació.
- Quina referència a Catalunya hi ha a l'obra?
- Des de quin segle està datada la catalèpsia com a malaltia declarada?
- Relaciona *El comte de Montecristo* amb *Katalepsis* en aquests aspectes:

	EL COMTE DE MONTECRISTO	KATALEPSIS
Fer-se passar per mort		
Set de revenja		
Algú que el salva quan sembla mort		

2 Part: Gerard

- És això? -Rick alçava una esfera metàl·lica amb una petita palanca.
- Això provoca la catalèpsia als androïdes -va dir Rachel amb els ulls tancats-. Durant uns segons. Suspèn la respiració. També la teva, però els humans poden respirar, o transpirar? Uns minuts. En canvi, el nervi vague d'un androïde...
- Ja ho sé. El sistema nerviós autònom d'un androïde no pot obrir i tancar el pas amb tanta flexibilitat com el nostre. Però això només pot servir per a cinc o sis segons.
- Suficient per salvar-te la vida -va murmurar Rachel que es va incorporar i es va asseure al llit-. Si Roy Batty apareix, n'hi ha prou d'accionar la palanqueta. I mentre ell queda gelat, sense aire a la sang, mentre les seves cèl·lules cerebrals es deterioren, el mates amb el teu làser.

Philip K. Dick, *Somniens els androïdes en ovelles elèctriques?*

Rick Deckard és el protagonista d'aquesta novel·la de ciència-ficció, adaptada després al cinema amb el nom de *Blade Runner*. Rick és un policia encarregat de la persecució i destrucció d'un grup de Nexus 6, uns androïdes humanitzats, que arriben a la terra des d'una colònia on habitaven en condicions de maltractament i esclavatge. La Terra ha viscut un episodi de contaminació nuclear espectacular que ha acabat amb la vida de molts animals; ara la humanitat, com indica el títol, ha creat animals cibernètics per poder suplir els reals i les seves funcions.

La novel·la planteja on és la barrera entre el món humà, animal i cibernètic, en una previsió d'un futur que no preveiem molt llunyà en el temps.

- Què sabeu sobre Philip K. Dick?
- Per què la novel·la té aquest nom i l'adaptació cinematogràfica es diu *Blade Runner*?
- En aquesta novel·la es compara la crueltat mostrada per Déu amb la seva creació en els textos bíblics, amb la crueltat que la humanitat desprèn amb el que ha creat. Què hi ha de cert en aquesta comparativa?

Us deixem el [tràiler](#) del film original i una frase que segur que us ressonarà entre les orelles:

He vist coses que els humans mai no creuríeu [...] Tots aquests moments s'hi perdran com llàgrimes en la pluja.

El nostre protagonista, l'Èric, se'ns presenta a l'obra com un déu caigut, capaç d'alterar-ho tot i tots els qui estan al seu voltant a través de les seves accions. Tràs balsa pares, amics, enemics, el seu amor o fins i tot el seu gat. Tot gira per la força creadora i destructora de l'Èric.

- Responen en grup, en forma de text argumentatiu, la pregunta següent. Tingueu en compte el paper que juga la catalèpsia en la cita literària.

Qui és l'Èric en la novel·la: Déu, un humà més o una creació de la humanitat que odia el seu creador?

3a Part: Lara

La senyora Snagsby hi respon caient presa de convulsions; però no com una presa resignada, sinó plorosa i vociferant, fins a l'extrem que tot Cook's Court retruny amb els seus xiscles. Finalment queda catalèptica i l'han de pujar per l'escaleta com si fos un piano de cua. Després de molt patiment, que és causa de consternació general, els qui tornen de l'habitació diuen que ja li ha passat, però que ha quedat molt esgotada; i, en aquesta conjuntura, el senyor Snagsby, cruixit i esllomat a causa del transport del piano, i molt apocat i ensopit, decideix sortir de darrere la porta de la sala.

Charles Dickens, El caslot

El caslot explica la història d'una noia òrfena, Esther Summerson, la qual és reclamada pel seu tutor legal una vegada arriba a la majoria d'edat. En aquesta família que l'ha reclamat, els problemes interpersonals i judicials són els que articulen tota la seva vida i, de rebot, la novel·la.

Sembla ser que Dickens reflecteix a la novel·la problemes de l'Anglaterra de meitat del segle XIX, com la lentitud de la justícia, el naixement del feminisme, els espies internacionals o la desprotecció dels orfes. De la mateixa manera, sembla ser que els personatges estan basats en figures històriques coetànies.

- Què saps de Charles Dickens?
- Quines històries hi ha a les seves novel·les que encaixen perfectament amb la seva biografia? Investiga-ho.
- Quina figura tradicional de la novel·la negra introdueix per primer cop Dickens en aquesta novel·la?
- Com sempre, us deixem el [tràiler](#) de l'adaptació cinematogràfica de la novel·la.

Expliqueu les semblances i diferències entre aquesta novel·la de Dickens i *Katalepsis*:

	EL CASALOT	KATALEPSIS
Personatges amb falta d'estima dels parents		
Aplicació lenta i parcial de la justícia		
Odis interpersonal		

Ara que ja hem vist les tres cites literàries: com és possible que el cinema hagi adaptat tantes i tantes novel·les i que els espectadors creguin, generalment, que directament han estat creades com a films i no com a novel·les? Quina explicació trobeu a aquest fet?

Qui no és agraït, és un malparit

Com ja hem tractat a l'inici de la guia, els escriptors solen estar sotmesos a una estricta soledat. Ara aprofundirem una mica més en aquest aspecte a partir dels agraïments que trobem al final de l'obra entre "Tres hores més tard" i l'"Índex".

En la secció *Fem connexions* hem anat tractant diversos temes, com ara la música electrònica, els DJ, els referents literaris, el llenguatge dels joves o les referències cinematogràfiques. Ara reflexionarem sobre la figura de l'escriptor (o l'artista en general) i la novel·la (o obra d'art en general).

Una obra d'art és un compendi conceptual sobre un gran tema humà i molts subtemes relacionats, perquè, com a representació abstracta de la realitat, no deixa de ser una extensió de la vida humana a un nivell elevat.

L'artista no és un humà estrany, habitant d'una torre d'ivori, enclaustrat en el seu món i aliè a les vicissituds humanes i als problemes mundans. Ben al contrari, fa de mirall que els reflecteix i els propaga.

- Dibuixeu per parelles la Maria Carme Roca escrivint al seu cau creador. Com us la imagineu? Com és l'habitació? La seva vestimenta? Quina llum hi ha?
- La família, en cas d'haver-n'hi, és un dels pilars fonamentals d'un artista, ja que han d'entendre la seva manera de treballar, els viatges i les anades i tornades de l'efervescència creadora. Quin tipus de tarannà creieu que han de tenir els familiars d'una creadora?
- Heu trobat que el llenguatge de la novel·la s'assembla d'alguna manera al vostre? I l'univers adolescent que construeix?
- Us imagineu els vostres pares escrivint personatges basats en vosaltres mateixos? Quins conflictes penseu que n'extraurien per a fer una novel·la sobre la nit adolescent?
- De fet, les novel·les, la música o el cinema, malgrat formar part del selecte club de l'art, no deixen de ser un negoci: per què penseu que formula un agraïment a l'editorial La Galera i a la seva agent empresarial?
- Amb tot el que heu parlat i discutit al llarg de la novel·la, podeu escriure de forma individual una definició més exacta i completa del concepte ART. Quan les tingueu, exposeu-les en rotllana a l'aula i acabeu de perfilar i discutir les qüestions que queden per aclarir.

La vida té múltiples camins

Ara que ja hem acabat de llegir la novel·la podem reflexionar una mica més pausadament sobre tot allò que hi ha passat, sense tenir la tensió de voler continuar llegint. Durant tota la novel·la els nostres personatges han anat prenent decisions i fent accions que han condicionat la vida dels que els envoltaven..., fins a conseqüències inimaginables!

El que us proposem a continuació és que empatitzeu amb algun dels personatges, intentant posar-vos a la seva pell per valorar-ne les accions.

Haguéssiu actuat igual o diferent? Penseu que va actuar correctament? Fins a quin grau esteu d'acord o en desacord amb les seves decisions? Per què penseu que va actuar així? Què penseu de la seva personalitat? Quines fortaleses i debilitats té? Quines han estat o podrien haver estat les conseqüències de les seves actuacions? Aquestes conseqüències l'afectaven només a ell o ella o també a la gent del seu voltant? Quines conseqüències eren a nivell de salut i quines a nivell social (por, rebuig, estima...)?

Tot pensant en aquestes preguntes cal que feu un petit text o un vídeo on reflexioneu sobre les accions d'un dels personatges i en doneu una opinió personal. Trieu un dels personatges següents, o dos si el personatge és molt secundari.

Èric - La primera gran decisió que pren l'Èric és jugar a fer-se passar per mort prenent cocaïna i provocant-se atacs de catalèpsia, primer ho fa amb desconeguts i després decideix fer-ho amb l'Alexis i l'Edu. En general té molta ràbia pel món que l'envolta i té necessitat de "fotre". Necessita un còmplice per fer la seva broma i aquest sempre és en Gerard, a qui, encara que ell no ho vegi clar, l'Èric sempre convenç. Segueix enamorat de la Lara però no li ho diu, ja que ara ella va amb el grup de l'Alexis, el seu gran enemic. És una mica autodestructiu en aquest aspecte. Durant gran part de la novel·la no pot prendre cap decisió perquè està en un estat catalèptic. Sí que veiem, però, que quan es desperta i té accés a un mòbil pren la decisió de trucar al Gerard i la Lara. Al final de la novel·la, trobem una altra gran decisió, que és el fet de deixar de prendre cocaïna.

Gerard - Tot i que cada vegada ho veu menys clar, participa de la broma de fer-se passar per mort amb l'Èric. Quan aquest li planteja el pla que té per fer a la festa de l'Alexis, primer s'hi nega, però quan s'enfada amb l'Alexis perquè juguen brut en un partit de bàsquet decideix que sí que vol participar-hi. Quan l'Alexis i l'Edu el puguen al cotxe poques decisions pot prendre, però quan és alliberat decideix anar a casa la Nika i explicar-los la veritat a la Lara i la Nika. Dubta si ha d'explicar-ho també al Bavi i als pares de l'Èric. Als seus propis pares no els explica res; i tot i que un moment dubta, tampoc no acaba demanant ajuda al seu germà. La gran decisió que pren és tornar a casa de l'Alexis per a seguir investigant, fet que el porta a descobrir nous indicis. En tot moment resta fidel a l'Èric intentant trobar-lo i fent costat al Bavi. Juntament amb el Bavi i la Lara decideixen quedar-se a vetllar l'Èric tota la nit al tanatori.

Alexis - L'Alexis tracta malament l'Èric i en Gerard. El fet que ell tingui tant d'èxit fa que la resta de la classe tampoc no vulgui saber res dels altres dos nois. L'Alexis descobreix juntament amb l'Edu, per casualitat, el truc que fan l'Èric i el Gerard. No ho expliquen a ningú, sinó que es guarden la informació per fer-ne alguna cosa. I quan ells fan el truc a la festa de la Nika no s'ho pensen dues vegades. Deixen en Gerard tirat a la carretera i s'emporten l'Èric a la casa dels pares de l'Alexis i el tanquen dins de la capsa on hi ha una màquina depuradora. Després d'això tenen un accident i l'Alexis queda en coma. Per tant, no podem saber quines altres decisions hauria pres..., serà el destí que li fa pagar el que ha fet amb l'Èric?

Pares de l'Èric - Neguen la malaltia del seu fill, no volen que ho sàpiga ningú. Sembla que tampoc no s'adonen del problema que té l'Èric amb els seus companys ni amb la cocaïna. L'escolten poc i imaginem una vida que no és la que ell vol. Quan porten l'Èric a l'hospital acusen el Gerard de còmplice i no són gens amables amb la Lara ni amb la seva mare. Pel que fa a les peticions del Bavi de fer-li més proves, la mare és més comprensiva amb ell però en canvi el pare quasi el tracta de boig. Al final de la novel·la veiem com la seva actitud canvia, l'Èric ja no els veu de la mateixa manera. Potser tot el que ha passat acabarà portant a alguna cosa positiva?

Lara - Havia estat sortint amb l'Èric però ara ja no són ni amics. Ella va ara amb la Nika i l'Alexis, que odia l'Èric. No fa cap gest per protegir l'Èric davant de les burles de l'Alexis. Quan arriben a la festa de la Nika, la Lara se n'estranya molt, li demana a l'Èric que no facin cap tonteria i li promet que si marxen ella farà el possible perquè s'integrin a la classe. Després de l'atac, la Lara es va acostant a poc a poc a en Gerard i l'ajuda en tot el que pot. Va redescobrint i acceptant els seus sentiments per l'Èric, encara l'estima. Comparteix tots els problemes amb la seva família, sobretot amb la mare, qui l'entén i l'ajuda. Quan la Nika li confessa que ja no estima l'Alexis, ella s'hi enfada i se'n distancia. Al tornar a sortir amb l'Èric, li imposa una condició i és que no torni a consumir cocaïna.

Bavi - Des de petit li explica a l'Èric la història del padrí Camil, que va ser enterrat viu, però se'n penedeix quan descobreix que el noi pateix catalèpsia. S'adona que l'Èric pren cocaïna i li recorda que ell menys que ningú hauria de prendre drogues. Tot i això, no en diu res als pares de l'Èric, a qui s'estima com un fill: s'hi entén molt bé i l'educa amb uns valors una mica diferents de com eduquen els seus pares. Quan l'Èric és a l'hospital lluita perquè li facin tota mena de proves per certificar que realment és mort i vol emportar-se'l a casa per vetllar-lo i comprovar que es podreix. No ho aconsegueix, però sí que aconsegueix quedar-se tota la nit al tanatori amb la Lara i en Gerard.

Edu - Còmplice de l'Alexis en totes les decisions que pren, tant pel fet de tractar malament l'Èric i en Gerard com de deixar en Gerard tirat i enterrar l'Èric a casa els pares de l'Alexis. No en sabem gaire res més perquè mor en l'accident de cotxe.

Dr. House - És el professor de tots els protagonistes. Sembla que en sap força coses i els pot donar bons consells. No va mai més enllà de donar aquests consells. A l'inici de la novel·la, parla amb l'Èric i li diu que sap que està consumint cocaïna i intenta fer-lo reaccionar, tot i això sembla que la seva acció no va més lluny: hauria hagut d'avisar els pares de l'Èric? Més endavant aprova el distanciament de la Nika que fa la Lara i així li ho fa saber. Quan ja ha passat tot i l'Èric torna a l'institut, el considera un mite vivent i

parla als alumnes dels personatges catalèptics que existeixen a la literatura.

Nika - Quan el Gerard li explica la veritat sobre el seu pla i el que han fet l'Alexis i l'Edu, no s'enfada sinó que li dona suport i està preocupada pel que li hagin pogut fer a l'Èric. Intenta trucar a l'Alexis repetides vegades però aquest no li contesta al telèfon, s'enfada amb ell perquè no la manté informada. Quan l'Alexis queda en coma s'adona que no l'estima tant com pensava. Ho confessa a la Lara, que no l'entén. La Nika no ho explica a ningú més i se sent malament perquè tothom la vol consolar pel fet de tenir la parella en coma.

Text o enllaç al vídeo:

- Després de compartir els vídeos feu un debat per discutir les diferents opinions que tingueu. Us podeu ajuntar la gent que heu treballat el mateix personatge o fer-ho tots junts encara que tingueu personatges diferents. La decisió és vostra!

Avaluem el projecte

En aquesta guia us hem proposat unes activitats una mica especials, i és que buscàvem que a través de la literatura també us interesséssiu per alguns temes de ciències. Pensàvem que aquest llibre ho permetia i que unint les dues temàtiques serien més riques i interessants d'estudiar.

Ara, però, ens agradaria conèixer la vostra opinió sobre el projecte. Enregistreu-vos en un vídeo explicant breument quina opinió teniu sobre les activitats:

- Com heu realitzat les activitats? A classe de llengua? De ciències? En hores de projecte o pla de lectura?
- Us ha agradat la novel·la? Quin és el vostre personatge preferit?
- Quines activitats us han agradat més i quines menys? Per què?
- Què heu après? En què us ha fet reflexionar?
- Heu sentit que estàveu realitzant activitats de ciències? En quins casos?
- Us agrada la idea de treballar les ciències amb una novel·la? Per què sí o per què no?
- Haguéssiu llegit la novel·la de la mateixa manera si no haguéssiu fet les activitats?
- Què canviaríeu a l'hora de llegir si haguéssiu de tornar a fer les activitats de la guia de lectura?